

200. Hai so Miyamaratiyaya Phantang kano; go Pakithobayowa kano sa Kapantang; go Pakitham-buda kano; go Kalukun niyo so Allah, ka-angkano Makada-ag.

يَتَأْيِهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَصْبِرُوا
وَصَابِرُوا وَرَأَيْطُوا وَأَتَقْوَ اللَّهَ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

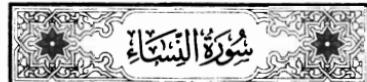
Surah Al-Nisa-4

Si-i ko ngaran o Allah, a Masinggagao, a Makalimo-on.

1. Hai manga Manosiya! Kalukun niyo so Kadnan niyo, a so Inadun kano Niyan a pho-on ko (Adam a) ginawa a isa, go Inadun Niyan a pho-on Rukaniyan so Karoma Niyan, go Miyabumbad pho-on sa dowa oto sa manga Mama a madakul go manga Babai,-na Kalukun niyo so Allah, a so gi-i kano Makaphapanguniya sa sabap Rukaniyan, go (Kalukun niyo o ba niyo matuphud) so manga Kathotonganaya: Mata-an! A so Allah na tatap a Totonggowan kano Niyan.

2. Na bugan niyo ko manga Wata a ilo so manga Tamok iran, go di niyo Pushambiya ko marata so Mapiya; go di niyo Pagaraba so manga Tamok iran a mirakhus ko manga Tamok iyo. Mata-an naya! A sukanian na miyabaloi a Dosa a Mala.

3. Na amai ka ikhawan niyo o ba kano di Makapaginontolan ko man-

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَتَأْيِهَا النَّاسُ أَتَقْوَارِبُكُمُ الَّذِي حَلَقَ كُوْنِ
نَفْسٍ وَجِدَةً وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهَا
رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَأَتَقْوَ اللَّهُ الَّذِي
شَاءَ لَوْنَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ
رَقِيبًا

وَمَا أُولَئِنِي مُؤْمِنُهُمْ وَلَا تَتَبَدَّلُوا الْخَيْثَ
بِالْطَّيْبِ وَلَا نَأْكُلُو أَمْوَالَهُمْ إِلَى أَمْوَالِكُمْ
إِنَّهُ كَانَ حُوَّبًا كَبِيرًا

وَإِنْ خَفْتُمْ أَلَا تَفْسِطُوا فِي الْيَنَىٰ فَانِكِحُوهَا

مَاطَابَ لِكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مُتَّفِقَةً وَثُلَثَةٌ
وَرَبِيعٌ فَإِنْ خَفِمْتُمُ الْأَنْدَلُوْفَ وَجِهَةً
أَوْ مَامَلَكَتْ أَيْمَنَكُمْ ذَلِكَ أَذْنَانُ
الْأَلَّاتِ تَعْلُوْا

وَأَتُوْا النِّسَاءَ صَدْقَتِينَ نَحْلَةً فَإِنْ طَبَنَ
لِكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِنْهُ قَسَافَكُلُوهُ
هَنِسَارِيَّةً

وَلَا تُؤْتُوا السَّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ
لَكُمْ قِنَدًا وَأَزْفُوْهُمْ فِيهَا وَأَكْسُوْهُمْ
وَقُولُوا هُنَّ فَوْلَانَمَغْرُوفًا

وَأَتَيْلُوْا الْيَتَمَ حَتَّى إِذَا بَلَغُوا الْتِكَاحَ فَإِنْ
مَا نَسْتَمِ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ
وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَنْ يَكْبُرُوا
وَمَنْ كَانَ غَنِيًّا فَلَيَسْتَعْفِفَ وَمَنْ كَانَ
فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ كُلًّا بِالْمَعْرُوفِ فَإِذَا دَفَعْتُمْ
إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهِدُوا عَلَيْهِمْ وَكَفَى
بِاللَّهِ حَسِيبًا

ga Wata a ilo, na Pangaroma kano ko Mapiya rukano ko manga Babai, sa dowa, o di na tulo, o di na pat (na di niyo Pulawani); na amai ka ikhawan niyo o ba kano di Makapaginontolan, na sakatao, o di na so manga Sandil iyo. Guyoto man i Marani a di niyo Kapaka-aniyaya.

4. Na bugan niyo ko manga Babai so manga Butang kiran a Pamumugayan a miyapunto; na amai ka Mapiya sa ginawa iran a Kapakkowa niyo ron, na Paroliya niyo sa Mapiya a da-a Marugun non.

5. Na di niyo mbugan ko manga lalong, so manga^[1] Tamok iran rukano, a so biyaloi kano o Allah a Thatandingan non, go Pagupura niyo siran non go Pakanditara niyo siran non, go Tharowa niyo kiran so Katharo a Mapiya.

6. Na tupungi niyo so manga Wata a ilo taman sa o pabila a iraot siran ko Kapangaroma; na o Khailai niyo siran sa Kabilangatao, na bugan niyo kiran so manga Tamok iran; go di niyo Pharoliya sa Karamagola, go Kapamakot, (sa Kaluk) sa Kapakala iran. Na sa tao a kapantagan a Kawasa (ko manga Wali), na gung-guna niyan a ginawa niyan (ko Tamok o ilo), go sa tao a Kapantagan a kasisikotan, na Paroli ron sa so Pantag o Galubuk

[1] manga ito i sabot.

ian. Na o Pabila a ibugai niyo kiran so manga Tamok iran, na Pakishaksi-i niyo siran: Ka so Allah na Makatatarotop a Pagi-itong.

7. Adun a kipantag o manga Mama ko Kiyaganatan o mbala a Lokus go so manga dasasug, go adun a kipantag o manga Babai ko Kiyagantan o mbala a Lokus a go so manga dasasug, ko kaito iyan o di na Madakul,- kipantag a Madi-diyangka.

8. Na o Pabila makadarpa ko Kapumbagibagi so manga Tonganai, go so manga ilo, go so manga Miskin, na bugi niyo siran non, go Tharowa niyo kiran so Katharo a Mapiya.

9. Na Kalukun o siran o adun a Khaganatan nirana ko oriyan nirana a manga Moriyatao a manga lulumuk a ipukhawan nirana siran: Na Kalukun nirana so Allah, go Tharo siran sa Katharo a Matitho.

10. Mata-an! A so siran a Phagarabun nirana so manga Tamok o manga Wata a ilo sa Kapanalimbot, na aya dun a Pukha-arab iran a Pukhatago ko manga Tiyan nirana Apoi: Go Makasolud siran ndun ko Kadug!

11. Isosogo rukano o Allah si-i ko manga Wata iyo: A bagiyan o isa Mama, so lagid o kipantag o dowa

لِلْجَاهِلِ تَصِيبُهُ مَمَّا تَرَكَ الْوَالَدَانِ
وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ تَصِيبُهُ مَمَّا تَرَكَ
الْوَالَدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ كَمَاقَلَّ مِنْهُ
أَوْ كَثُرَ تَصِيبِهَا مَفْرُوضًا

٧

وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ
وَالْيَتَمَّ وَالْمَسْكِينُ فَارْزُقُوهُمْ
مِنْهُ وَقُوْلُوا هُنَّ قَوْلًا مَعْرُوفًا

٨

وَلَيَخْشَىَ الَّذِينَ لَوْتَرُكُوا مِنْ خَلْفِهِمْ
دُرْرِيَّةً ضَعَلَفًا خَافُوا عَلَيْهِمْ فَلَيَسْتَقُوا
اللَّهُ وَلَيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا

٩

إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ
ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا
وَسَيَضْلَوْنَ سَعِيرًا

١٠

يُوصِيُّكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلَّذِي
مِثْلُ حَظِّ الْأُنْثَيَيْنِ فَإِنْ كُنَّ نِسَاءً

Babai: Na amai ka siran na manga Babai, a (dowa o di na) kalawanan so dowa, na bagiyan niran so dowa ko tulo bagi ko Miniganat iyan; na amai ka sakatao, na bagiyan niyan so Midiya (ko Tamok). Na bagiyan o mbala a Lokus iyan, ruk o oman i isa kiran so ika num bagi ko Miniganat iyan, amai ka adun a Wata iyan; na amai ka da-a Wata iyan, go Kapangowarisi sukaniyan o mbala a Lokus iyan, na bagiyan o Ina iyan so ika tulo bagi; na amai ka adun a manga Pagari niyan na bagiyan o Ina iyan so ika num bagi; ko oriyan o Wasiyat a iputhanan niyan noto o di na bayadan. So manga Lokus iyo go so manga Wata iyo na di niyo katawan o antawa-a kiran i marani rukano a Makanggai a gona. Kaphara-il a pho-on ko Allah; Mata-an! A so Allah na tatap a Mata-o, a Maongangun.

12. Na bagiyan niyo so Midiya (ko Tamok) ko Kiyaganatan o manga Karoma niyo (a manga babai), amaika da-a Wata iran; na amai ka-adun a Wata iran, na bagiya niyo so ika pat bagi, ko Kiyaganatan niran ko oriyan o Wasiyat a iputhanan niran noto o di na bayadan. Na bagiyan niran so ika pat bagi, ko Miniganat iyo, amai ka da-a Wata iyo; na amai ka-adun a Wata iyo, na bagiyan niran so ika walo bagi; ko Miniganat iyo ko oriyan o Wasiyat a iputhanan niyo sukaniyan o di na bayadan. Na amai ka-adun a Mama

فَوْقَ أَثْنَتِينَ فَلَهُنَّ ثُلَاثًا مَاتَرَكَ وَإِنْ
كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا الْتِصْفُ
وَلَا بَوْيَهُ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا السُّدُسُ
مَعَاتِرَكَ إِنْ كَانَ لَهُ وَلَدٌ فَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ
وَلَدٌ وَوَرَثَتْهُ أُبُوَاهُ فَلِأُمِّهِ الْثُلُثُ فَإِنْ
كَانَ لَهُمْ أُخْرَوْهُ فَلِأُمِّهِ الْسُّدُسُ مِنْ بَعْدِ
وَصِيَّةٍ يُوصَىٰ بِهَا آؤَدِينٌ إِبَابًا وَكُمْ
وَأَبْنَاؤُكُمْ لَا تَدْرُونَ أَهْمَمَ أَقْرُبَ لَكُمْ
نَفْعًا فِي رِضْكَةٍ مِنْ إِنَّ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
عَلِيمًا حَكِيمًا

وَكُمْ نِصْفُ مَاتَرَكَ
آزْوَاجُكُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ وَلَدٌ
فَإِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمْ أَرْبُعَ
مَاتَرَكَ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ
يُوصَىٰ بِهَا آؤَدِينٌ وَلَهُنَّ
أَرْبُعٌ مَعَاتِرَكُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ
لَكُمْ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ
وَلَدٌ فَلَهُنَّ الْثُلُثُ مَعَاتِرَكَ
مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ تُوْصَوْنَ بِهَا
آؤَدِينٌ وَإِنْ كَانَ رَجُلٌ يُورَثُ

a Phangowarisan a da-a Lokus iyan go da-a Wata iyan, o di na Babai na adun a Pagari niyan a Mama o di na Pagari a Babai, na bagiyan o oman i isa kiran so ika num bagi; na amai ka siran na madakul a di guyoto, na Makathompotompok siran ko ika tulo bagi, ko oriyen o Wasiyat a iputhanan niyan sukanian o di na bayadan; sa di Makamorala. Wasiyat a pho-on ko Allah; na so Allah na Mata-o, a Matigur.

13. Guyoto man i manga taman o Allah: Na sa dun sa Monot ko Allah a go so Sogo Iyan na Phakasoludun Niyan ko manga Sorga a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga lawasaig, kakal siran non. Na guyoto man so Ontong a Mala.

14. Na sa dun sa Sorangun niyan so Allah a go so Sogo Iyan go lomupas ko manga taman Niyan na Pakasoludun Niyan ko Naraka, sa kakalon ndun: Go adun a bagiyan niyan a siksa a Phakahina.

15. Na so siran a Masogok iran so Kashina a pud ko manga Karoma niyo, na Pakishaksi-i niyo siran sa pat a pud rukano; na amai ka Kashaksi-an siran, na Kalabosowa niyo siran ko manga Walai taman sa raotun siran o Kapatai, o di na sunggayan siran o Allah sa okit (a salakao).

كَلَّهَا أَوْ امْرَأَةً وَلَهُ أَحَدٌ أَوْ أُخْتٌ
فَلِكُلٍّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا السُّدُسُ فَإِنْ
كَانُوا أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ فَهُمْ
شَرَكَاءٌ فِي الْتُّلُثِّ مِنْ بَعْدِ
وَصِيتَةٍ يُوصَىٰ بِهَا أَوْ دِينٍ غَيْرَ
مُضَارٍ وَصِيتَةٌ مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلَيْهِ
حَلِيمٌ

تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يُطِعِ
الَّهُ وَرَسُولَهُ يُدْخَلُهُ جَنَّتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَلِيلِينَ فِيهَا وَذَلِكَ الْفَوْزُ
الْعَظِيمُ

وَمَنْ يَعْصِيَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
وَيَنْعَدِدُ حُدُودُهُ يُدْخَلُهُ نَارًا
خَلِيلًا فِيهَا وَلَهُ عَذَابٌ
مُهِمَّ

وَالَّتِي يَأْتِيَنَّ الْفَحْشَةَ مِنْ
نِسَاءٍ كُمْ فَأَسْتَهِدُوْا عَلَيْهِنَّ
أَزْبَعَةَ مِنْكُمْ فَإِنْ شَهَدُوا
فَأَمْسِكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ حَتَّىٰ
يَتَوَفَّهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ
سَيِّلًا

16. Na so dowa katao a Makasogok siran (sa Kashina) a pudrukano, na ringasa-a niyo siran. Na o Thaobat siran na go siran Phiyapiya, na gunuki niyo siran; Mata-an! A so Allah na tatap a Puphanarima ko Taobat, a Makalimo-on.

وَالَّذِينَ يَأْتِيْنَهَا مِنْكُمْ فَقَاتُوهُمْ
فَإِنْ تَابُوا وَأَصْلَحُوا فَأَغْرِضُوهُ
عَنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَابًا
رَّحِيمًا

١٧

17. Aya bo a Taobat a Mata-tangkud ko Allah (a Katharima-a Niyon non) na so ruk o siran a gi-i ran Manggolaola so marata sabap ko di Kata-o oriyan niyan na Pushambot siran Thaobat; na siran man na Pakataobatun siran o Allah: Ka so Allah na Mata-o, a Maongan-gun.

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ
السُّوءَ بِهَمْلَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ
فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ
عَلِيمًا حَكِيمًا

١٨

18. Na da-a Taobat (a Khatarima) a ruk o siran a gi-i ran Manggolaola so manga rarata, taman sa amai ka Miyakarani ko isa kiran so Kapatai, na Tharo-on niyan: A Mata-an! A sakun na Mithaobat ako imanto; go da (a Taobat a Khatarima) ko siran a Phamatai ko Kakakapir iran: Ka siran man na Pithiyagaran Nami siran sa siksa-a Malipudus.

وَلَيَسَّرَ اللَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ
السَّيِّئَاتِ حَتَّىٰ إِذَا حَضَرَ أَحَدُهُمْ
الْمَوْتَ قَالَ إِنِّي تُبْتُ أُنْفَنَ وَلَا
الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارٌ
أُولَئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا
أَلِيمًا

١٩

19. Hai so Miyamaratiyaya! Di Rukano khapakai so Kapangowarsi Niyo ko manga Babai sa tugul. Na di Niyo siran paguruna (ko Kapakiphangaroma iran) sabap ko kakhowa-a Niyo ko saba-ad ko minibugai niyo kiran (a Butang),-inonta o makasogok siran sa Pakasingai a Mapayag; go pakipagoga-

يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَجْلِلُ لَكُمْ
أَنْ تَرْبُوَ النِّسَاءَ كَرْهًا وَلَا تَعْصُلُهُنَّ
لِتَذَهَّبُوا بِعَيْنِ مَا آتَيْنَاهُنَّ إِلَّا
أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَحْشَةٍ مُّبِينَةٍ وَعَاسِرُوهُنَّ
بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهْنَاهُنَّ فَعَسَى

napa Kano kiran ko Adat a Mapiya. Na amai ka ikhagowad Iyo siran na (Thigur Kano ka) adun a ikhagowad Iyo a shai, a thagowan o Allah sukaniyan sa Mapiya a madakul.

20. Na amai ka kabaya Iyo so kisambi o isa a Karoma ko Darpa o isa a Karoma, go adun a minibugai Niyo ko isa kiran a Tamok a madakul (a Butang), na di Kano ron khowa sa maito bo: Ati khowa Kano ron sa Kapanganiyaya go Dosa a Mapayag?

21. Na andamanaya i kakhowa Niyo ron a Sabunar a Miyapamakai o saba-ad Rukano so saba-ad, go Miyakakowa siran Rukano sa diyandi a mailot?

22. Na di Niyo Phangaroma-a so Miyapangaroma o manga Ama Iyo ko manga Babai,- inonta so andang a miya-ipos: Ka Mata-an naya! A miyalaboi a Pakasingai go raran-git,- go Miyakaratarata a okit.

23. Kiyaram Rukano so (Kanganroma-a Niyo ko):- Manga Ina Iyo, go so manga Wata Iyo, go so manga Babai Niyo; go so manga Babai o Ama Iyo, go so manga Pagari o Ina Iyo; go so manga Wata o Pagari a Mama, go so manga Wata o pagari a Babai; go so manga Ina Iyo, a so Miyapakasoso kano iran, go so manga Babai Niyo ko

أَن تَكْرَهُوا شِيئاً وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ
خَيْرًا كَثِيرًا

وَإِنْ أَرَدْتُمْ أَسْتَبِدَ الْرَّوْجَ
مَكَانَ رَوْجَ وَمَائِيشَةَ
إِحْدَادِهِنَّ قِنْطَارًا فَلَا تَأْخُذُوا
مِنْهُ شَيْئاً أَتَأْخُذُونَهُ بُهْتَنَّا
وَإِشْمَاعِيلَيْنَا

وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ أَفْضَى
بَعْضُكُمْ إِلَى بَعْضٍ وَأَخَذَتْ
مِنْكُمْ مِيَثَاقَ عَلِيَّظَا

وَلَا تَنْكِحُوا مَانِكَّهُ أَبَا فُؤَادَكُمْ
مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ إِلَيْهِ
كَانَ فَحِشَةً وَمَقْتَوْسَةً
سَيِّلَا

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أَمْهَاتُكُمْ
وَبَنَاتُكُمْ وَأَخْوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ
وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخَوَى وَبَنَاتُ
الْأُخْتِ وَأَمْهَاتُكُمْ الَّتِي
أَرْضَعْنَكُمْ وَأَخْوَاتُكُمْ مِنْ
الْأَرْضَعَةِ وَأَمْهَاتُ نِسَاءِكُمْ

Sosowan; go so manga Ina a manga Karoma Niyo; go so manga Patalilowan Niyo a so Phagoyagun Niyo, a pho-on ko manga Karoma Niyo a so Kiyasoludan Niyo siran,- na o da Niyo siran Kasoludi na da-a Dosa Niyo ron;-go so Miyapangaroma o manga Wata Iyo a so titho Niyo a manga Wata; go so Kapakando-waya-a Niyo ko Magari, inonta so andang a miyaipos; Mata-an! A so Allah na tatap a Manapi, a Makalimo-on;-

24. Go (Kiyaram Rukano) so adun a manga Karoma Niyan ko manga Babai, inonta so Miyakhapa-ar o manga tangan Niyo: Sogowan Rukano aya o Allah: Na piyakai Rukano so salakao ro-o, ka-an Niyo ron mimbabanog so manga Tamok Iyo,- sa titho kano a Phamangaroma, kuna a ba kano Pushisina. Na sa dun sa shawitan Niyo kiran, na bugan niyo kiran so manga Mahar iran a miyapunto; na da-a Dosa Niyo ko Pirilaiyan Niyo sukaniyan, ko oriyen o kiyapunto iran, Mata-an! A so Allah na tatap a Mata-o, a Maongangun.

25. Na sa dun sa di Phakabaog Rukano sa Kakawasa-an a Mipangaroma Niyan ko manga Pipiya a tao a Miyamaratiyaya, na si-i (Pangaroma) ko Miyakhapa-ar o manga tangan Niyo a manga Oripun Niyo a Miyamaratiyaya: Na so Allah na katawan Niyan so Paratiyaya Niyo.

وَرَبِّكُمْ الَّذِي فِي
حُجُورٍ كُمْ مِنْ يَسَايِّكُمْ
الَّذِي دَحَلْتُمْ بِهِنَّ فَإِنَّ لَمْ تَكُونُوا
دَحَلْتُمْ بِهِنَّ فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْكُمْ وَحَلَّ إِلَيْكُمْ
الَّذِينَ مِنْ أَصْلَبِكُمْ وَأَنَّ
تَجْمَعُوا بَيْنَ الْأَخْتَيْنِ إِلَّا مَا
فَدَسَلَفَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا
رَحِيمًا

وَالْمُحْسَنُونَ مِنَ النَّسَاءِ إِلَّا مَا
مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ كِتَابُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
وَأُحْلِلَكُمْ مَا وَرَأَتمُ ذَلِكُمْ أَنَّ
تَبْتَغُوا بِأَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ عَرَّ
مُسَفِّحِينَ فَمَا أَسْتَمْتَعْمِلُوهُ
مِنْهُنَّ فَعَلَوْهُنَّ أُجُورُهُنَّ فِي رِيْضَةٍ
وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا تَرَضَيْتُمْ بِهِ
مِنْ بَعْدِ الْفَرِيْضَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيْمًا
حَكِيمًا

وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا أَنْ
يَنْكِحَ الْمُحْسَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ
فَمِنْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنْ فَتَاهِكُمْ
الْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَمْنَكُمْ
بَعْضُكُمْ مِنْ بَعْضٍ فَإِنَّكُمْ حُوْهُنَّ بِإِذْنِ

So saba-ad Rukano na pho-on ko saba-ad: Na Pamangaroma Kano kiran sa idin o Wali kiran, go bugan Niyo kiran so manga Mahar iran, si-i ko Adat a Mapiya: A manga Pati-is, a kuna a ba manga Pashisina, go di Phamangowa sa manga Bolayoka ko Kashina: Na amai ka Mapangaroma siran, na go siran Makasogok sa Kashina, na itana kiran so Midiya (ko Tamok) ko Kasala-an o manga Maradika ko siksa. Giyoto man na si-i ko tao a ini Kaluk iyan so Kashina a pud Rukano; na so Kaphantang Iyo i tomo Rukano. Na so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

26. Kabaya o Allah ka phayagun Niyan Rukano go Thoro-on Kano Niyan ko manga okit o siran a Miya-onsa an Niyo; go Phakataobatun Kano Niyan: Ka so Allah na Mata-o, a Maongangun.

27. Na so Allah na kabaya Iyan a Pakataobatun Kano Niyan, na kabaya o siran a Pangonganotan niran so manga kabaya a makasilai Kano,- sa kapakasilai a mala.

28. Kabaya o Allah a Pakakhanpan Kano Niyan: Ka Inadun so Manosiya a malobai.

29. Hai so Miyamaratiyaya! Di Niyo pagaraba so manga Tamok Iyo ko ndolondolonan Niyo sa mokit sa di Ontol: Inonta o mabaloi a

أَهْلِهِنَّ وَأَئُوْهُنَّ بِأَجُورِهِنَّ
بِالْمَعْرُوفِ مُحَصَّنَتٍ غَيْرُ مُسْفِحَتٍ
وَلَا مُتَّخِذَاتٍ أَخْدَانٍ فَإِذَا أَحْصَنَ
فَإِنْ أَتَيْتَ بِيَقْتَحْشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفٌ
مَاعْلَى الْمُحَصَّنَتِ مِنَ الْعَذَابِ
ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنْتَ مِنْكُمْ وَأَنْ
تَصْبِرُوا خَيْرًا لَكُمْ وَاللَّهُ عَفُورٌ
رجيم

يُرِيدُ اللَّهُ لِبَيْنَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ
سُنَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ
عَلَيْكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ

وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ
وَيُرِيدُ الَّذِينَ كَسَبُوكُمْ أَشْهَوَاتٍ
أَنْ يَقْبِلُوا مِيلًا عَظِيمًا

يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخْفِفَ عَنْكُمْ وَخُلُقَ
الْإِنْسَنُ صَعِيفًا

يَأَيُّهَا الَّذِينَ إِمَّا نُؤْلَأَكُلُونَا
أَمْ وَلَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَطْلِ إِلَّا أَنَّ

kandagang a pagayonian Niyo: Go di Niyo Mbonowa so manga Gina-wa Niyo: Mata-an! A so Allah na tatap a mala Rukano i Limo!

30. Na sa dun sa Nggolaola ro-o sa Kapumalawani go Kapangan-nyaya,- na Pakasoludun Nami dun ko Naraka: Ka miyabalo i oto ko Allah a malbod.

31. Amai ka Pakawatanan Niyo so manga ala ko ini Sapar Rukano, na pokasun Nami Rukano so manga i ito a manga Dosa Niyo, go Pakasoludun Nami Sukano ko Khasoludan a Mapiya.

32. Na diniyo Pundingan dinga na so Kiyapakalubiya o Allah ko saba-ad Rukano ko saba-ad: Adun a bagiyan o manga Mama a kipantag ko Pinggalubuk iran, na adun a bagiyan o manga Babai a kipantag ko Pinggalubuk iran: Na Panguni Kano ko Allah ko Kakaya-an Niyan. Mata-an! A so Allah na tatap a so langowan taman na katawan Niyan.

33. Na oman i isa, na biyaloi Ami a manga Waris ko Miniganat o Mbala a Lokus a go so manga dadasug. Na so siran a miyabalu s o manga Sapa Iyo, na bugan Niyo kirin so kipantag iran. Mata-an! A so Allah na mababaloi ko langowan taman a saksi.

تَكُونُ تِجْرِيَةً عَنْ تَرَاضٍ مِّنْكُمْ
وَلَا نَقْتُلُ أَنفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ
رَحِيمًا

وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ عُذْوَنًا وَظُلْمًا
فَسَوْفَ نُصْبِلِيهِ نَارًا وَكَانَ
ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا

إِنْ تَجْتَبِيُوا كَبَاءِرَ مَا تَهْوَنَ عَنْهُ
تُكَفِّرُ عَنْكُمْ سَيِّئَاتُكُمْ
وَنُدْخِلُكُمْ مُدْخَلًا كَرِيمًا

وَلَا تَنْمِنُوا مَا فَضَلَ اللَّهُ بِهِ، بَعْضَكُمْ
عَلَى بَعْضٍ لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ وَمَا
أَكْتَسَبُوا وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِمَّا
أَكْنَسَنَ وَسَعَلُوا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيهِمْ

وَلِكُلِّ جَعْلَنَا مَوْلَى مَمَّا رَكَ
الْوَلَدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَالَّذِينَ
عَدَدْتُ أَيْمَانَكُمْ فَعَلُوْهُمْ
نَصِيبَهُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ شَهِيدًا

34. So manga Mama i Pakathatandinganun ko manga Babai, sabap ko Kiyapakalubiya o Allah ko saba-ad kiran ko saba-ad, go sabap ko Kiyanggastowa iran ko manga Tamok iran. Na aya manga Bilangatao a Babai na so Puphamangonganotan, a Khisisiyapun niran sa masolun so Piyakisiyap o Allah. Na so manga Babai a ikhawan Niyo so karikor iran na Panguthoma-i Niyo siran, go awa-i Niyo siran ko manga iga-an, go danuga Niyo siran; na amai ka Pangonotan Kano iran, na di Niyo siran Pumbabanogi sa okit (a salakao): Mata-an! A so Allah na tatap a Maporo, a lubi a Mala.

35. Na amai ka ikhawan Niyo so di kaphagayon o Kharoma-i, na Sogo Kano sa Kokoman, a pud ko Tonganai o Mama, go Kokoman a pud ko Tonganai o Babai; na o kabaya iran so Katatanor, na Pakaphagayonun siran o Allah: Mata-an! A so Allah na tatap a Mata-o, a Maka Kakaip.

36. Na Showasowata Niyo so Allah, go di Niyo Phanakoton Sukaniyan sa maito bo; go (Phiyapiya i Niyo) so Mbala a Lokus, sa tanto a Kaphiyapiyago so manga Tonganai, go so manga Wata a ilo, go so manga Miskin, go so Siringan a Madashug, go so Siringan a mawatan, go so ingapuda a Mipago-obai, go so Gi-i Mulayalayag a maka

الرَّجَالُ قَوَّمُونَ عَلَى النِّسَاءِ إِمَّا
فَضَلَّلَهُ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَّإِمَّا
أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ فَالصَّلِحَاتُ
قَدِينَتْ حَفِظَتْ لِلْغَيْبِ بِمَا
حَفِظَ اللَّهُ وَالَّذِي تَخَافُونَ شُوَّهَرُ
فَعَظُوهُرُ وَأَهْبَرُوهُنَّ فِي
الْمَضَاجِعِ وَأَصْرَرُوهُنَّ فَإِنْ
أَطْعَنُوكُمْ فَلَا يَنْبَغِي عَلَيْهِنَّ
سَيِّلًا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ
كَبِيرًا

وَإِنْ خَفَتْ شِقَاقٌ بَيْنَهُمَا فَابْعَثُوا
حَكَمَاءَ مِنْ أَهْلِهِ وَحَكَمَاءَ مِنْ أَهْلِهَا
إِنْ يُرِيدَ إِلَّا صَلْحًا يُوفِّقُ اللَّهُ بَيْنَهُمَا
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَسِيرًا

﴿ وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ
شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَنَا وَبِذِي
الْقُرْبَى وَآتَيْتَهُمْ وَآتَيْتَهُمْ
وَآتَيْتَهُمْ ذِي الْقُرْبَى وَآتَيْتَهُمْ
وَالصَّاحِبِ بِالْجَنَبِ وَآتَيْتَهُمْ
السَّيِّلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ

khakadiat a miya kawang sa Lalan, go so Miyakhapa-ar o manga Tangan Niyo: Mata-an! A so Allah na di Niyan khabaya-an so tao a aya butad iyan na Takabor, a Masali-bantogun;-

37. Siran na manga liligut go Ipushogo iran ko manga Manosiya so kapuligut, go Puphaguma-an nir-an so inibugai kir'an o Allah ko Kakawasa-an Niyan; na Pithiyagar-an Nami, so da Pamaratiyaya, sa siksa a Phakahina;-

38. Go siran na Ipuphamumugai ran so manga Tamok iran, sa Kappaki-ilaila-in ko manga Manosiya, na di iran Paparatiyaya-an so Allah go so Alongan a Maori: Na sa dun sa tao a mabaloi so Shaitan a ingapuda iyan, na miyakaratarata a ingapuda!

39. Na antona-a i Phakakaid kir-an o Piyaratiyaya iran so Allah go so Alongan a Maori, go Miyamumugai siran ko ini Riskhi kir'an o Allah? Na tatap a so Allah na katawan Niyan siran.

40. Mata-an! A so Allah na da-a Paganiyaya-an Niyan a timbang bo o Kolpong: Na o mabaloi a Mapiya, na Puthakutakupun Niyan su-kaniyan, go Mbugai a pho-on ko Hadapan Niyan sa Balas a lubi a Mala.

اللَّهُ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا
فَخُورًا ﴿٢٧﴾

الَّذِينَ يَبْخَلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ
بِالْبُخْلِ وَيَكْسِبُونَ
مَا إِنَّهُمْ لَهُ مِنْ فَضْلٍ وَأَعْتَدْنَا
لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا أَمْهِنَا ﴿٢٨﴾

وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِثَاءً
النَّاسَ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَمَنْ يَكُنْ أَشَيْطَنُ لَهُ فَرِينَا
فَسَاءَ قَرِيبًا ﴿٢٩﴾

وَمَا ذَا عَنْهُمْ لَوْمَةً مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَأَنْفَقَ مَا فِي حُصُونِهِ
اللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا ﴿٣٠﴾

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِنْ تَكُ
حَسَنَةٌ يُضَعِّفُهَا وَإِنْ يُوْقَتِ مِنْ لَذَّةٍ
أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٣١﴾

41. Na andamanaya i Khasowa amai ka Pakatindugan Nami so Oman i pagtao sa saksi, go Pakatindugan Nami Suka (Ya Muhammad) ko siran naya a saksi!

فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا
وَجِئْنَا بِكَ عَلَى هُنُولَاءَ شَهِيدًا ﴿١١﴾

42. Sa Alongan noto na Mashin-gayo o siran a da pamaratiyaya go Miyamanangka ko Rasul a o ba siran bo khilagid ko Lopa: Na da-a Maphaguma iran ko Allah a Miyanggolaola!

يَوْمَئِذٍ يُوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَصَمُوا
الْرَّسُولَ لَوْتَسَوَّبَهُمُ الْأَرْضُ وَلَا يَكُنُونَ
اللَّهُ حَدِيثًا ﴿٤٢﴾

43. Hai so Miyamaratiyaya! Di Niyo Punggolaola-a so Sambayang ko Kabuburug Iyo, taman sa di Niyo katanodan so Putharo-on Niyo,- go o ba Kano Madidiyonob, inonta o ba Kano Lomalayag, taman sa di kano Makaphaigo. Na o Kapantagi Kano a Pukhakasakit, o di na shisi-i sa lakawan, o di na Miyakaoma so isa Rukano a phon ko Diyamban, o di na Minipurorada Iyo so manga Babai, go da-a Miyato-on Niyo a ig, na Thayamom Kano sa Botha a Soti, na sapowa Niyo ron so manga Paras Iyo go so manga Lima Niyo. Mata-an! A so Allah na tatap a Mama-apun, a Manapi.

يَتَآتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوهُ
الْأَصْلَوَةَ وَآتَنُّهُمْ سُكْرَى حَتَّى تَتَلَمَّوْا
مَا نَقْشُلُونَ وَلَا جُنُبًا إِلَّا أَعْابِرِي سَيِّلٍ
حَتَّى تَغْتَسِلُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْهُنَّاً أَوْ عَنِ
سَفَرٍ أَوْ جَاهَةً أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَ�بِطِ
أَوْ لَنَسَسَمُ النِّسَاءَ فَلَمْ يَجِدُوا مَاءَ
فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَبَيْرًا فَمَسَحُوا
بِعُجُوْهِكُمْ وَآتَيْدُكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا
عَفُورًا ﴿٤٣﴾

44. Bangkada katokawi so siran a Piyamugan sa kipantag ko Kitab? A ipuphamasa iran ko Kadadag, go khabaya-an nirana Mapokas Kano ko lalan.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أَتُوا نَصِيبَهُمْ
الْكِتَبُ يَسْتَرُونَ الْأَصْلَوَةَ وَيُرِيدُونَ
أَنْ تَضْلِلُوا السَّيِّلَ ﴿٤٤﴾

45. Na so Allah i lubi a Mata-o ko manga Ridowai Niyo: Go Makatatarotop so Allah a Panarigan, go Makatatarotop so Allah a Puphanabang.

46. Adun a pud ko siran a manga Yahodi a Puphamagalinun niran so manga Katharo ko Khipaka-a antapan non, go gi-i ran Tharo-on: A Miyanug ami go Siyangka ami; na Pamakinukha da-a Phamakinugon; sabotang ka so pupaka po-on rukami, go pakasabotaka mingka; a Kepamibid ko manga dila iran go Kapanotiya ko Agama. Na opama ka Mata-an! A siran na aya Pitharo iran: Na Miyanug ami go Inonutan nami; go Pakinugangka; go ilaya kamingka: Na Mata-an a aya kirian Mapiya, go aya ontol; na ogaid na Pimorka-an siran o Allah sabap ko Kiya-ongkir iran; ka da-a Mapaparatiyaya kirian a rowar ko maito.

47. Hai Piyamugan ko Kitab! Paratiyaya-a niyo so (Qur-an a) Initoron Nami, a tomatanto ko Kitab a shisi-i rukano, ko da-a Mi pun kapunasa ko manga Paras a tingur-un Nami ko manga talikhodan niyan, o di na Pumorka-an Nami siran lagid o Kiyapumorka-i Ami ko Mimbabaloi a Amo, ka aya butad o Sogowan o Allah na Mapung-golaola.

48. Mata-an! A so Allah na di Niyen Punapin so Kapakisakotowi

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَاءِكُمْ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَلِيًّا
وَكَفَىٰ بِاللَّهِ نَصِيرًا ﴿١٦﴾

مِنَ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَاتَ عَنْ
مَوَاضِعِهِ وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا
وَأَسْعَىٰ عَيْرَ مُسْمَعٍ وَرَأَيْنَا لَيْا
بِالسِّنَهِمْ وَطَعَنَاهُ فِي الدِّينِ وَلَوْ أَنَّهُمْ
قَاتُلُوا سَمِعْنَا وَأَطْعَنَا وَأَسْعَىٰ وَأَنْظَرْنَا لَكَانَ
خَيْرًا لَهُمْ وَأَقْوَمْ وَلَكِنْ لَعْنَهُمُ اللَّهُ
يُكَفِّرُهُمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٧﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ أَنُوْا إِلَيْكُنَّبَ امْتُوا
عِمَانِزَلَنَا مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ مِنْ قَبْلِ
أَنْ تَنْطِمِسَ وُجُوهًا فَنَزَدَهَا عَلَىَّ
أَذْبَارِهَا أَوْ لَعْنَهُمْ كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ
الْسَّبَبِ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿١٨﴾

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشَرِّكَ بِهِ وَلَا يَغْفِرُ مَادُونَ

Ron; na Punapin Niyan so salakao ro-o, si-i ko tao a kabaya Iyan; na sa tao a Pakisakotowan niyan so Allah na Sabunar a Miyakamba-al sa Dosa a lubi a Mala.

ذَلِكَ لِمَن يَشَاءُ وَمَن يُشْرِكُ بِاللَّهِ فَقَدْ أَفْرَغَ إِلَيْهَا عَظِيمًا

﴿٦﴾

49. Bangka da katokawi so siran a Pumbalowin nirana Soti so manga Ginawa iran? Kunaka so Allah i Shoti ko tao a kabaya Iyan. Na di siran Kasalimbotan sa maito bo.

أَللَّهُ تَرَى إِلَى الَّذِينَ يُرِكُونَ أَنفُسَهُمْ بِإِلَهٍ مُّرَيًّا كَيْ مِنْ يَشَاءُ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتَبَّأْلًا

﴿٦﴾

50. Pamimikiranangka! O andamanaya i Kiphagangkobun nirana ko Allah ko Kabokhag! Na khasana-an ndun noto a Dosa a Mapayag!

انْظُرْ كَيْفَ يَقْرَئُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَبِيرِ وَكَفَى بِهِ إِثْمًا مُّبِينًا

﴿٦﴾

51. Bangka da katokawi so siran a Piyamugan sa kipantag ko Kitab? A Paparatiyaya-an nirana so manga Barahala go so Tagot, go gi-i ran Tharo-on ko siran a da pamaratiyaya a siran i lubi a Miyatoro sa lalan a di so siran noto a Miyamaratiyaya!

أَللَّهُ تَرَى إِلَى الَّذِينَ أَوْتُوا نَصِيبَهُمْ أَكْتَبَ يُؤْمِنُونَ بِالْجِبِيرِ وَالظَّغْوَتِ وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا هَؤُلَاءِ أَهْدَى مِنَ الَّذِينَ أَمْنَوْا سَيِّلًا

﴿٦﴾

52. Siran man so Pimorka-an siran o Allah: Na sa dun sa Pumorka-an o Allah, na Dingka dun Miton, sa Makatabangon.

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنْهُمُ اللَّهُ وَمَن يَلْعَنِ اللَّهُ فَلَنْ يَحْدَهُ نَصِيرًا

﴿٦﴾

53. Opama ka adun a kipantag iran ko Kapa-ar? na sa maoto na da-a ibugai ran ko manga Manosiya a ishan bo o puso o od a Qormah.

أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَى مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ فَقَدْ أَتَيْنَاهُمْ إِلَيْهِمْ

﴿٦﴾

54. Ino iran ndungkin ko Manosiya so inibugai kiran o Allah ko Kalbihan Niyan? Na Sabunar a in-

أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَى مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ فَقَدْ أَتَيْنَاهُمْ إِلَيْهِمْ

ibugai Ami ko Moriyatao o Ibrahim so Kitab go so Ongangun, go bigan Nami Siran sa Kadato a lubi a Mala.

55. Na so saba-ad Kiran na Miyaratiyaya-on, na so saba-ad Kiran na Inongkir iran Sukaniyan: Na Ka-a angkosan siran o Naraka Jahannam a Pushokhayao (a kadug).

56. Mata-an! A so da Pamaratiyaya ko manga Ayat Ami, na Pakapagubongun Nami siran ko Apoi: Na oman Matotong so manga Kobal iran, na sambiyan Nami kirin sa manga kobal a salakao rukaniyan, ka-an niran Pukhata-ami so siksa: Mata-an! A so Allah na tatap a Mabagur, a Maongangun.

57. Na so siran a Miyamariyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, na Pakasoludun Nami Siran ndun ko manga Sorga, a Puphamangondas ko kababa-an Niyan so manga Lawasaig,-a kakal Siran non sa dayon sa dayon: Adun a bagiyan Niran ro-o a manga Darodopa a manga Soti: Go Pakasoludun Nami Siran ko Kasisirongan a tatap.

58. Mata-an! A so Allah na Isosogo Iyan Rukano so kibugan Niyo ko manga Sarig ko khiruk on; na igira-a Khokomun Niyo so manga Manosiya, na Kokomun Niyo so

الْكِتَبَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنَّهُمْ مُلْكًا
عَظِيمًا

فَيَنْهَا مَنْ أَمَنَ بِهِ وَمَنْهُمْ مَنْ صَدَعَنَهُ
وَكَفَى بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِثَا يَنْتَسِفُونَ نُصْلِيهِمْ
نَارًا كَمَا أَصْبَحْتُ جُلُودَهُمْ بَدَانَهُمْ جُلُودًا
غَيْرَهَا لِيَدُوْ فَوْأَلْعَذَابُ إِنَّ اللَّهَ
كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا

وَالَّذِينَ أَمْنَوْا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّتِ بَرْجَى مِنْ تَحْيَانَا
الآنْهَرُ خَلَدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَهُمْ فِيهَا
أَزْوَاجٌ مُطْهَرَةٌ وَنُدْخِلُهُمْ ظَلَّاً
ظَلِيلًا

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤْمِنُوا إِلَى الْأَمْنِ
إِلَى أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ
أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْعُدْلَ
يُحِبُّ الْعُدْلَ

ontol: Mata-an! A so Allah na sayana a Mapiya so Ipuphangundao Niyang Rukano to! Mata-an! A so Allah na tatap a Puphakanug, a Puphakailai.

59. Hai so Miyamaratiyaya! Onoti Niyo so Allah, go Onoti Niyo so Rasul, go so Bubugan sa Kapa-ar ko Showa-an a pud Rukano. Na amai ka manga sasawal Kano ko isa a Shai, na ndodun Niyo to ko (Kitab o) Allah go so Rasul, o Sukano na Paparatiyaya-a Niyo so Allah go so Alongan a Maori: Giyoto man i tomo, go lubi a Mapiya a khabolosan.

60. Bangka da katokawi so siran a ipundaowa iran a Mata-an! A siran na Piyaratiyaya iran so Initoron Ruka go so Initoron ko Miyaona an Ka? Kabaya iran a si-i siran Puphakikokom ko Tagot, a Sabunar a ini Sogo kiran a Kaongkira iran non. Na kabaya o Shaitan a Madadag iyan siran sa Kadadag a Mawatan.

61. Na igira-a Pitharo kiran: A songkano si-i ko (Kitab a) Initoron o Allah, go si-i ko Rasul: Na Mailaingka so manga monapik a Talikhodan Ka iran sa titho a katalikhod.

62. Na antona aya, a igira-a Miyasogat siran a Tiyoba, sabap ko ini-on a manga Lima iran (a

إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَيِّعًا بَصِيرًا ﴿٦٨﴾

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطْبِعُوا إِلَهَهُكُمْ وَأَطْبِعُوا الرَّسُولَ وَأُولَئِكَ مِنْكُمْ فَإِنَّ نَزَّلْنَا عَنْهُمْ فِي إِنْفَرَادٍ فَرْدُوْهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنُّتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ وَالْآخِرَةِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٦٩﴾

أَللَّهُ تَرَإَّلِ الَّذِينَ يَرْعَمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا إِيمَانًا أَنْزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أَنْزَلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَكَّمُوا إِلَيْهِ الظَّغْنُوتْ وَقَدْ أَمْرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ أَشْيَطَنَ أَنْ يُضْلِلُهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿٦٧﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ يَصْدُدُونَ عَنْكَ صُدُودًا ﴿٦٨﴾

فَكَيْفَ إِذَا أَصَبَّتْهُمْ مُصِيبَةً بِمَا قَدَّمَتْ أَيَّدِيهِمْ ثُمَّ جَاءَهُوكَ

Dosa)? Na oriyen niyan na Phakoma siran Ruka, sa gi-i siran Shapa: Sa Ibut ko Allah ka da-a antap ami a rowar ko Kaphiyapiya go kapaga-ayonayon!

63. Siran man so katawan o Allah so shisi-i ko manga poso iran; na Dapayangka kiran, go Pangutho-maingka siran, go Tharo Ingka siran si-i ko manga ginawa iran sa Katharo a Tomotogatuk.

64. Na da ko Kiyasogo Ami ko Sogo, inonta na-an Kaonoti, sa sabap sa Idin o Allah. Na opama ka Mata-an! A siran gowani ko Kasalimbutan niran so manga ginawa iran, na Miyakaoma siran Ruka na Miyanguni siran sa Ma-ap ko Allah, go ini Panguni siran sa Ma-ap o Rasul, na Mata-an a Khato-on niran so Allah a Puphanarima ko Tao-bat, a Makalimo-on.

65. Na kuna, ka Ibut ko Kadnan Ka, ka di siran Khabaloi a Mapaparatiyaya, taman sa di siran Ruka Makikokom ko simokut iran, oriyen niyan na da-a maguda iran ko manga ginawa iran a sangka ko ini Kokom Ka, go Mbaylorantang siran sa titho a Kambaylorantang.

66. Na opama o Mata-an! A Sukami na ini Paliyogat Ami kiran a Bonowa niyo so manga ginawa Niyo o di na awa kano ko manga Ingud iyo, na da-a Nggolaola kiran

يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنَّا أَرْدَنَا إِلَّا إِحْسَنًا
وَتَوَفَّيْقًا

أُولَئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا فِي
قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعَظِّمُهُمْ
وَقُلْ لَهُمْ فِي أَنفُسِهِمْ قَوْلًا
بَلِيقًا

وَمَا آزَسْلَنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا لِطَكَاعَ
بِإِذْنِ اللَّهِ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ طَلَمُوا
أَنفُسَهُمْ جَاءُوكَ فَاسْتَغْفِرُوا
اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ الرَّسُولُ
لَوْجَدُوا اللَّهَ تَوَابًا رَحِيمًا

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ
يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بِنَهْشَمَ
لَا يَحْدُثُوا فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مَمَّا
فَضَيَّتْ وَيُسَلِّمُوا أَسْلِيمًا

وَلَوْ أَنَا كَبَّبْنَا عَلَيْهِمْ أَنْ أَقْتُلُوْا
أَنفُسَكُمْ أَوْ أَخْرُجُهُمْ مِنْ دِيَرِكُمْ مَمَّا
فَعَلُوهُ إِلَّا قَلِيلٌ مِنْهُمْ وَلَوْ أَنَّهُمْ قَعَلُوا

non a rowar ko maito kiran: Na opama ka Mata-an! A siran na Pinggolaola iran so Ipuphanguthoma kiran noto, na Mata-an! A Miyabaloi a Mapiya a bagiyan nir-an, go tanto a iputhakna (o Paratiyaya iran);

67. Na o guyoto (i Pinggolaola iran) na bugan nami siran ndun pho-on ko Hadapan Nami sa Balas a lubi a Mala;

68. Go toro-on Nami siran ndun sa lalan a Matitho.

69. Na sa tao a Onotan niyan so Allah go so Rasul na siran man i pud o siran a ini Kalimo siran o Allah,- a manga Nabi, go Miyaman-gimbunar, go manga Shahid, go manga Bilangatao: Na Miyakapiyapiya Siran man a Bolayoka!

70. Guyoto man so Kapakalubi a pho-on ko Allah: Na Makatatarotop so Allah a Mata-o.

71. Hai so Miyamaratiyaya! Pagiyyasa-a Niyo so iktiyar Iyo, na sorong Kano sa Kashalompok o di na sorong Kano sa Kashamasama.

72. Na Mata-an! A adun a pud Rukano a tao a titlo a Puphulombat: Na o masogat Kano a Tiyoba, na Putharo-on niyan: A Sabunar a Inikalimo ako o Allah gowani a da ako kiran mapud a Miyakamasa.

مَا يُؤْعَذُونَ بِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَشَدَّ
تَنْتِيَةً ﴿٦﴾

وَإِذَا أَذَّلَّتْهُمْ مِنْ لَدُنَّا أَجْرًا
عَظِيمًا ﴿٧﴾

وَلَهُدَّتْهُمْ صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا ﴿٨﴾

وَمَنْ يُطِعَ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ
الَّذِينَ أَعْنَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ الْبَيْتِ
وَالصَّدَقَاتِ يَقِنُوا بِالشَّهَادَةِ وَالصَّلَاحِينَ
وَحَسْنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا ﴿٩﴾

ذَلِكَ الْفَضْلُ مِنْ اللَّهِ وَكَفَى
بِاللَّهِ عَلِيهِمَا ﴿١٠﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا خُذُوا حِذْرَكُمْ
فَآفِرُوا أَثْبَاتٍ أَوْ أَنْفِرُوا جَيْعَانًا ﴿١١﴾

وَإِنَّ مِنْ كُلِّنَا إِبْطَانَ فَإِنَّ أَصَبَّتُمْ
مُّصِيَّبَةً قَالَ قَدْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيَّ إِذَا مَا كُنْ
مَعَهُمْ شَهِيدًا ﴿١٢﴾

73. Na Ibut o Masogat Kano a Limo a pho-on ko Allah, na Putharo-on niyan ndun-a lagid o ba da-a Miya-adun ko lut Iyo a go so lut Iyan a Kanggiginawa-i ah! O ba ako kiran bo Miyapud; ka Magontong ako sa Ontong a Mala!

74. Na Pakimbonowai sa lalan ko Allah so siran a Puphasa-an nirau so Kaoyagoyag ko doniya ko Akhirat. Ka sa dun sa Makimbonowai sa lalan ko Allah,- na go Mapurang o di na Makapugusna mbugan Nami dun sukaniyan sa Balas a lubi a Mala.

75. Na ino kano di Pakipumbo-nowai sa lalan ko Allah go so (Kallindinga ko) manga Lolobai ko manga Mama, go so manga Babai; go so manga Wata?- A siran na gi-i ran Tharo-on: Kadnan Nami! Pakawa-a Kamingka sangka-i a Ingud, a Tanganiyaya so tao ron; go sunggai Kamingka sa pho-on ko hadapan Ka sa Panarigan; go sungai Kamingka sa pho-on ko Hadapan Ka sa Phananabang!

76. So siran a Miyamaratiyaya na gi-i Siran Makimbonowai sa lalan ko Allah, na so siran a da Pamaratiyaya na gi-i siran Makimbonowai sa lalan ko Tagot: Na Pakimbonowai Kano ko manga Tabanga o Shaitan: Mata-an! A so tipo o Shaitan na butad iyan na Malobai.

وَلِئِنْ أَصْبَكُمْ فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ لِيَقُولُنَّ
كَانَ لَمْ تَكُنْ يَبْتَغُوكُمْ وَبَيْنَهُمْ مُّوَدَّةٌ
يَنَاهِيَنَّكُمْ مَعْهُمْ فَأَفْوَزُ فَوْزًا
عَظِيمًا

٧٧

* فَلَيُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ
يَسْرُونَ الْحَيَاةَ الَّذِينَ
بِالآخِرَةِ وَمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ فَيُقْتَلُ أَوْ يُغْلَبُ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ
أَجْرًا عَظِيمًا

٧٨

وَمَا الْكُفَّارُ لَا يُقْتَلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ
وَالْوَلَدِنَ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبِّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ
هَذِهِ الْقَرَيْبَةِ أَطْلَالِ أَهْلَهَا وَاجْعَلْنَا مِنْ
لَدُنْكَ وَلَيَا وَاجْعَلْنَا مِنْ لَدُنْكَ
نَصِيرًا

٧٩

الَّذِينَ إِمْنَأُوا يُقْتَلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ
كَفَرُوا يُقْتَلُونَ فِي سَبِيلِ الظَّلْمَوْنَ
فَقَاتَلُوا أُولَئِكَ الشَّيَاطِينَ إِنَّ كَيْدَ
الشَّيَاطِينَ كَانَ ضَعِيفًا

٨٠

77. Bangka da katokawi so siran a Pitharo kiran: A Gunggun na niyo so manga Barokan niyo, go Pamayandugun Niyo so Sambayang go bugan Niyo so Zakat? Na kagiya a Ipaliyogat kiran so Kambonowai, na sa maoto? Na adun a isa kiran ka Sagorompong a Ipukhalkuk iran so manga Manosiya-lagid o Kaluk ko Allah o di na lawanon a Kaluk: Go Pitharo iran: Kadnan Nami! Inongka rukami Phaliyogatun so Kambonowai? Inongka rukami da sundodun sa ta-alik a marani? Tharowangka: A so gona ko Doniya na maito: Na so Akhirat i tomo a bagiyan o tao a Miyananggila: Go di kano Khasalimbotan sa maito bo!

78. Apiya anda kano matago, na Puraotun kano o Kapatai, go apiya matago kano ko manga Kota a manga Poporo! Na o Masogat siran a Mapiya, na Putharo-on nirana: A giya-i na pho-on ko Hadapan o Allah; na o Masogat siran a Marata, na Putharo-on nirana: A giya-i na pho-on ko Hadapan Ka. Tharowangka: A palaya pho-on ko Hadapan o Allah. Na antona-a siran naya a pagtao, a Marugun a Kapukhasaboti ran ko Pukhaolaola?

79. Sa dun sa Misogat Ruka a Mapiya, na pho-on ko Allah; go sa dun sa Misogat Ruka a Marata, na pho-on ko Ginawangka. Na Siyoga Ami Suka (Ya Muhammad) ko

الَّتِي رَأَى إِلَيْهِ الَّذِينَ قَيلَ لَهُمْ كُفُّرٌ أَنْ يَدْعُوكُمْ
وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَإِذَا رَأَوْكُمْ فَلَا مَا كُنْتُمْ
عَلَيْهِمْ بِالْقِنَالِ إِذَا أَوْفَيْتُمْ مِمَّا مَحْشَوْنَ النَّاسَ
كَخْشَيَةً لِلَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً وَقَالُوا رَبُّنَا لَرَبُّ
كَنْبَتَ عَلَيْنَا الْقِنَالَ لَوْلَا أَخْرَنَنَا إِلَيْهِ
أَجَلٌ قَرِيبٌ فَلَمْ يَنْعِ الدُّنْيَا قَلِيلٌ وَالآخِرَةُ
خَيْرٌ مِنْ أَنْفُسِهِمْ وَلَا نَظَلُّمُونَ فَيَلِلا

أَئِنَّمَا تَكُونُوا يُدْرِكُكُمُ الْمَوْتُ وَلَا كُنُتُمْ
فِي بُرُوجٍ مُّسَيَّدَةٍ وَإِنْ تُصْبِهُمْ حَسَنَةٌ
يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَإِنْ تُصْبِهُمْ
سَيِّئَةٌ يَقُولُوا هَذِهِ مِنْ عِنْدِكَ قُلْ كُلُّ مَنْ
عِنْدَ اللَّهِ فَمَا هُوَ لِأَقْوَمٍ لَا يَكَادُونَ
 يَفْقَهُونَ حَدِيثًا

مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَإِنَّ اللَّهَ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ
سَيِّئَةٍ فَإِنَّ نَفْسِكَ وَأَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا
وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا

manga Manosiya a Sogo. Na Makatatarotop so Allah a saksi.

80. Sa tao a Onotan niyan so Rasul, na Sabunar a Kiya-onutan niyan so Allah: Go sa tao a tomali-khod, na kuna a ba Ami Suka Siyoga a somisiyap kiran.

81. Na gi-i ran Tharo-on: A Kapanunganonatan; na igira-a Miyakaliyo siran pho-on ko Hadapan Ka, na Mbabasagawi-i Magantangan so isa kiran ka Sagorompung sa salakao ko Gi-ingka Tharo-on. Na so Allah na Puphakisorat Iyan so gi-i ran babasagawi-ian Magantangan: Na Dapayangka kiran, go Sarigingka so Allah, ka Khasana-an so Allah a Sasarigan.

82. Ino iran ndi Punggudaguda-a so Qur-an? A opama ka Miya-adun a pho-on ko Hadapan o salakao ko Allah, na Mata-an a makato-on siran non sa shoransorang a madakul.

83. Na igira-a adun a Miyakatalingoma kiran a Miyasowa a Kali-lintad o di na Kaluk, na ipamalata iran sukanian. Na o Piyakandod iran noto si-i ko Rasul, go si-i ko Makakhakapa-ar ko showa-an a pud kiran, na Mata-an! A Katokawan noto o siran a Puphangudugon a pho-on kiran. Na o da so Gagao Rukano o Allah go so Limo Iyan, na Kiya-onutan Niyo dun so Shaitan inonta so maito.

مَنْ يُطِعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ
تَوَلَّ فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِظًا

وَيَقُولُونَ طَاغَةٌ فَإِذَا بَرَزُوا مِنْ
عِنْدِكَ بَيْتَ طَاغِيَةٍ مِّنْهُمْ غَيْرَ الَّذِي
تَقُولُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا يُبَيِّنُونَ
فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ
وَكِيلًا

أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْكَانَ مِنْ عِنْدِ
غَيْرِ اللَّهِ لَوْجَدُوا فِيهِ أَخْلَافًا
كَثِيرًا

وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِّنَ الْأَمْنِ
أَوِ الْخَوْفِ أَذَاعُوا يَهُ وَلَوْرَدُوهُ إِلَى
الرَّسُولِ وَإِلَىٰ أُولَئِكَ أَلْأَمْرِ مِنْهُمْ
لَعِلْمُهُ الَّذِينَ يَسْتَبِطُونَهُ مِنْهُمْ وَلَوْلَا
فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةً لَا تَبْغُونَ
الشَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا

84. Na Pakimbonowai Ka sa la-lan ko Allah- ka da-a Ipapaliyogat Ruka a rowar sa Ginawangkago Pangoyatingka so Miyamaratiyya. Na Matatangkud a so Allah na Pagurunun Niyan so Bagur os siran a da Pamaratiyya; ka so Allah i tanto a Mabagur go tanto a Phaniksa.

85. Sa dun sa Mangongogopan sa Kapangongogopan a Mapiya na adun a Kipantag iyan non: Go sa dun sa Mangongogopan sa Kapan-gongogopan a Marata, na adun a bagiyan niyan non: Na tatap a so Allah na so langowan taman na Magagaga Niyan.

86. Na igira a Siyalam kano sa isa a Salam, na Salam kano sa law-anon sa kapiya, o di na Pakakasoya Niyo sukanian. Mata-an! A so Allah na tatap a so langowan taman na Mai-itong Iyan.

87. So Allah! Da-a Tohan a in-onta Sukaniyan: Pulimodun Kano Niyan ndun si-i ko Alongan a Qiymah, a da-a sangka a madadalumon. Na ba-adun a makalawan ko Allah a Bunar i Katharo?

88. Na in o kano khadowa Lom-pok makapantag ko manga Monapik? A so Allah na Piyato Iyan siran sabap ko Pinggalubuk iran. Ba niyo khabaya-i a Matoro Iyo so tao a Diyadag o Allah? A sa dun sa Da-

فَقَتَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا تَكُلُّ
إِلَّا نَفْسًا كَوَدَ حِرَصَ الْمُؤْمِنُونَ عَسَى اللَّهُ
أَنْ يَكْفُفَ بِأَسْبَابِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَاللَّهُ
أَشَدُّ بِأَسْبَابًا وَأَشَدُّ تَنْكِيلًا

مَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنَّ لَهُ
نَصِيبٌ مِنْهَا وَمَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً
يَكُنَّ لَهُ كَفْلٌ مِنْهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ مُّقِيمًا

وَإِذَا حَاتَمْتُ بِنَحْيَةٍ فَحِيَوْا بِأَحْسَنَ مِنْهَا
أَوْ رُدُّوهَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
حَسِيبًا

اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يَجْمِعُكُمْ إِلَى يَوْمٍ
الْقِيَمَةُ لَرَبِّ فِيهِ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنْ
اللَّهِ حَدِيثًا

* فَمَا الْكُفْرُ فِي الْمُنَافِقِينَ فَشَتَّانِ وَاللَّهُ
أَرْكَسَهُمْ بِمَا كَسَبُوا أَتُرِيدُونَ أَنْ
تَهْذِيَّا مِنْ أَضَلَّ اللَّهَ وَمَنْ يُضْلِلُ اللَّهَ
فَلَنْ يَجِدَ لَهُ سَبِيلًا

dagun o Allah, na Dingka dun Mito-on sa lalan.

89. Miyashingo iran a oba Kano bo Pagongkir, sa lagid o Kiya-Ongkir iran, na mabaloi Kano a Mulagilagid: Na di Kano kiran khowa sa manga Panarigan taman sa di siran tomogalin ko lalan o Allah. Na o talikhod siran, na Pamiyaga Niyo siran go Pamonowa Niyo siran apiya anda Niyo siran mato-on; go di Kano kiran khowa sa Panarigan go Tabanga;-

90. Inonta so siran a Magapas ko pagtao a adun a Pasad Iyo a go siran, o di na Miyakaoma siran Rukano a ini gagut o manga rarub iran o ba siran Rukano Pakimbonowai o di na ba siran Pakimbonowai ko pagtao iran. Na o kabaya o Allah, na Mata-an a Kaphakipangarasiyan Kano Niyan kiran, na Makimbonowai siran Rukano dun: Na o awata Kano iran a di siran Rukano Makimbonowai, go idolon niran Rukano so Kalilintad, na da-a ini sunggai Rukano o Allah a okit kiran (ko Kapakimbonowai).

91. Khato-on Niyo dun a manga pud a tao a kabaya iran a Kapakasariga iran Rukano go so Kapanasariga iran ko pagtao iran: Oman siran Pakandodun ko Kapanakoto, na mapato siran non: Na o di Kano iran awata go di iran Rukano idolon so Kalilintad go di iran

وَدُولَوْتَكُفُونَ كَمَا كَفَرُوا فَتَكُفُونَ
سَوَاءٌ كُلَّا نَتَخَذُ وَأَمْهُمْ أُولَئِكَهُمْ
يَهَا حِرْوًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلُوا
فَخُذُوهُمْ وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ
وَجَدُوكُمْ وَلَا تَنْتَخَذُوْهُمْ
وَلَيَأْتِيَوْلَا أَصْبِرًا

إِلَّا الَّذِينَ يَصْلُوْنَ إِلَى قَوْمٍ يَنْتَكِمُ وَيَنْهَمُ
مِيقَاتٍ أَوْ جَاهَهُ وَكُمْ حَسْرَتْ صُدُورُهُمْ
أَنْ يُقْتَلُوكُمْ أَوْ يُغَتَلُوكُمْ أَوْ قَوْمُهُمْ وَلَوْ شَاءَ
اللَّهُ لَسَلَطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَلَقْتَلُوكُمْ فَإِنْ
أَعْتَزُلُوكُمْ فَلَمْ يُقْتَلُوكُمْ وَالْقَوْمُ إِلَيْكُمْ
السَّلَامُ فَاجْعَلِ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ
سَبِيلًا

سَتَجِدُونَ إِلَّا خَرَبَنَ مَنْ يُرِيدُونَ أَنْ يَأْمُنُوكُمْ
وَيَأْمُنُوا قَوْمُهُمْ كُلَّ مَا رُدُوا إِلَى الْفَنَّةِ
أَرْكَسُوا فِيهَا فَإِنْ لَمْ يَعْتَزِلُوكُمْ وَلَيَقُولُوا
إِنَّكُمُ الْأَسْلَامُ وَيَكُفُونَ أَيْدِيهِمْ
فَخُذُوهُمْ وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ

(Rukano) runun so manga Barokan niran, na Pamiyaga Niyo siran go Pamonowa Niyo siran sa sadun sa Kapukhaparowi Niyo kiran: Ka Sukano man na singgayan Nami Sukano kiran sa karina a Mapayag.

ثَقِيقُهُمْ وَأَوْلَئِكُمْ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ
سُلْطَنًا مُّبِينًا ﴿١١﴾

92. Na da mapatot ko Miyaratiyyaya i ba Pamono sa Miyaratiyyaya; inonta o karibat, na sa tao a Makabono sa Miyaratiyyaya a da mbaba-a, na Makaphumaradika sa isa a Oripun a Miyaratiyyaya, go diyat a ibugai ko Tonganai o Miyabono, inonta o ba iran non Shaduka-an. Na amai ka (so Miyabono na) pud ko pagtao a ridowai Niyo, a sukanian na Mapaparatiyyaya, na Makaphumaradika (so Miyamono) sa isa a Oripun a Mapaparatiyyaya. Na amai ka (so Miyabono na) pud ko pagtao a adun a Pasad Iyo a go siran, na Diyat a ibugai ko Tonganai niyan, go Kapumaradika sa isa a Oripun a Mapaparatiyyaya. Na sa tao a da-a mato-on niyan (a Oripun) na Kaphowasa sa dowa Olan a makathondog a dowa oto: Kathaobat a pho-on ko Allah: Na tatap a so Allah na Mata-o, a Maongangun.

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلُ مُؤْمِنًا
إِلَّا خَطَا وَمِنْ فَنَلَ مُؤْمِنًا خَطَا
فَتَحْرِيرُ رَبَّةٍ مُّؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ مُّسْلِمَةٌ
إِلَى أَهْلِهِ إِلَّا أَنْ يَصْدَّقُوا فَإِنْ
كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوِّ لَكُمْ وَهُوَ
مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَبَّةٍ مُّؤْمِنَةٍ
وَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ
وَبَيْنَهُمْ مِّيقَاتٌ فِدِيَةٌ مُّسْلِمَةٌ
إِلَى أَهْلِهِ وَتَحْرِيرُ رَبَّةٍ مُّؤْمِنَةٍ
فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ
مُتَكَبِّرًا يَعِينُ تَوْبَةً مِّنَ اللَّهِ وَكَانَ
اللَّهُ عَلَيْهِ مَا حَكِيمًا ﴿١٢﴾

93. Na sa tao a Mamono sa Miyaratiyyaya a pimbaba iyan, na aya balas iyan na so Naraka Jahan-nam, kakal ro-o: Go Kararangitan o Allah sukanian go Pumorka-an Niyan, go Thitiyagararan Niyan sa siksa a Mala.

وَمَنْ يَقْتُلُ مُؤْمِنًا مُّتَعَمِّدًا
فَأَحْرَارًا وَهُمْ جَهَنَّمُ خَلِيلًا فِيهَا
وَغَضِيبُ اللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعْنَةُ
وَأَعْذَلُ اللَّهُ عَدَابًا عَظِيمًا ﴿١٣﴾

94. Hai so Miyamaratiyaya! Igira-a lomiyalakao Kano sa lalan ko Allah, na pangamad Kano, go di Niyo Putharowa ko tao a ini alao niyan Rukano so Salaam: I kuna a ba ka Mapaparatiyaya! Sa tontot Iyo ko Ka-adilan ko Kaoyagoyag ko Doniya: Ka si-i ko Allah so manga Taban a madakul. Giyoto man i Miyambutad Iyo sa paganai, na ini Kalimo Kano o Allah: Na pangamad Kano. Mata-an! A so Allah na so gi-i Niyo Nggolaola-an na Kaip Iyan.

95. Di magishan so khigugunuk ko Miyamaratiyaya a da-a manga ongun niran, go so Miphupurang sa lalan ko Allah a murakhus so manga Tamok Iran a go so manga Ginawa iran. Piyakalubi o Allah so Miphupurang a murakhus so manga Tamok iran a go so manga Ginawa iran ko khigugunuk sa Pangkatan. Na oman i isa kiran na ini diyandi-on o Allah so Mapiya: Go Piyakalubi o Allah so Miyamanagontaman ko khigugunuk sa Balas a Mala,-

96. Manga Pangkatan a pho-on Rukaniyan go Ma-ap go Limo. Na tatap a so Allah na Manapi, a Makalimo-on.

97. Mata-an! A so siran a Biyono siran o manga Malaikat a inaniyaya iran so manga ginawa iran, na Pitharo o manga Malaikat: A anto-

يَنَاهَا الَّذِينَ ءاْمَنُوا اذَا ضَرَبُوكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَتَسُوا وَلَا نَقُولُ لِمَنْ أَفْعَى إِلَيْكُمُ اسْلَامَ لَسْتَ مُؤْمِنًا تَبْتَغُونَ عَرْضَ الْحَيَاةِ الْدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ مَغَانِمٌ كَثِيرَةٌ كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ فَمَنِ ابْتَغَ اللَّهَ عَلَيْكُمْ فَتَبَيَّنَ اِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَيْرًا

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ عِزْرٌ اُولَئِنَاءِ الْضَّرَرِ وَالْمُجَهَّدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ فَضْلَ اللَّهِ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةٌ وَكَلَّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَى وَفَضْلَ اللَّهِ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا

دَرَجَتٍ مِنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا

إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِيَ اَنفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَا كُنُّمْ قَالُوا نَدَأْنَا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ

na-a i Miyambutad iyo? Pitharo iran: A aya butad ami na manga lolobai si-i ko Lopa. Pitharo o manga Malaikat: a ba da mabaloi so Lopa o Allah a maolad ka-angkaron makatogalin? Na siran man na aya dun a darpa iran na so Naraka Jahannam,- na Mikharatarata a khabolosan!-

98. Tabiya bo ko manga lolobai ko manga Mama, go so manga Babai, go so manga Wata-a di siran Phakagaga Magantangan (sa Kapan kaliyo iran), go di siran Phakato-on sa lalan.

99. Na siran man na Matatangkud a so Allah na Phuma-apan Niyen siran: ka aya butad o Allah na mama-apun, a Mana-pi.

100. Na sa dun sa tomogalin ko lalan o Allah, na Phakato-on si-i ko Lopa sa Kha-apasan a madakul, go daya-an: Na sa tao a lomiyo a phon ko Walai niyan a Thogalin ko Allah go so Sogo Iyan, oriyen niyan na raotun sukanian o Kapatai, na Mata-an a Miyatangkud so Balas Rukaniyan si-i ko Allah: Ka aya butad o Allah na Manapi, a Makalimo-on.

101. Na igira-a Milayalayag Kano si-i ko Lopa, na da-a Dosa Niyo ko Kakasara Niyo ko Sam bayang amai ka ikhawan Niyo o ba Kano Kamarata-i o siran a da Pa-

أَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ فَهُنَّا جَرُوا فِيهَا فَأُولَئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصِيرًا

إِلَّا مُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ
وَأَلْوَلَدَنَ لَا يَسْتَطِعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ
سَبِيلًا

فَأُولَئِكَ عَسَى اللَّهُ أَن يَعْفُوَ عَنْهُمْ وَكَانَ
اللَّهُ عَفْوًا غَفُورًا

* وَمَنْ يُهَا جَرِّي سَبِيلَ اللَّهِ يَحِدِّفُ
الْأَرْضَ مُرَغَّمًا كَثِيرًا وَسَعِةً وَمَنْ يَخْرُجَ
مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ
يُدْرِكُ الْمَوْتَ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَكَانَ
اللَّهُ عَفْوًا رَّحِيمًا

وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ
أَنْ تَفْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنْ خَفِيْتُمْ أَنْ يَقْنِعُنَّكُمْ
الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ الْكُفَّارِ كَانُوا لَكُمْ عُدُوًّا

مُبِينًا
١١٦

maratiyaya: Mata-an! A so da Pamaratiyaya na Miyabaloi siran a ridowai Niyo a Mapayag.

102. Na igira-a shisi-i Ka kiran, na Gongka siran Phagimami ko Sambayang, na tindug so Salompok kiran sa pud Ka, go kukupiti ran so manga Goma-an niran: Na amai ka Makasodod siran, na kadun siran ko talikhodan Niyo. Na talingoma so Salompok a salakao a da Makashambayang na Shambayang siran sa pud Ka, go kukupiti ran so iktiyar iran, go so manga Goma-an niran: Miyashinanin o siran a da Pamaratiyaya, a oba Niyo bo Khaliwati so manga Goma-an Niyo go so manga Kasangkapan Niyo, na Gobatun Kano iran sa Kagobat a makaisa. Na da-a Dosa Niyo amai ka khasakitan Kano ko Oran o di na Pukhasakit Kano ko Kibutadun Niyo ko manga goma-an Niyo; na kupiti Niyo so iktiyar Iyo. Mata-an! A so Allah na Pithiyagaran Niyan so da Pamaratiyaya sa siksa a Phakahina.

103. Na igira-a miningolalan Niyo so Sambayang, na Tatadum Niyo so Allah, ko Katitindug, go Kao-on-tod, go so Kai-iga Iyo; na igira-a lominintad Kano, na samporna-a Niyo so Sambayang: Mata-an! A so Sambayang na miyabaloi ko Miyamaratiyaya a Paliyogat a miphopowakto.

وَإِذَا كُنْتَ فِيهِمْ فَأَقْمَتَ لَهُمْ
الصَّلَاةَ فَلَنَقُمْ طَائِفَةً مِنْهُمْ مَعَكَ
وَلَيَأْخُذُوا أَسْلِحَتِهِمْ فَإِذَا سَجَدُوا
فَلَيُكُوْنُوا مِنْ وَرَاءِكُمْ وَلَنَأْتِ
طَائِفَةً أُخْرَى لَمْ يُصْكِلُوا
فَلَيُصْلِلُوا مَعَكَ وَلَيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ
وَأَسْلِحَتَهُمْ وَدَالَّذِينَ كَفَرُوا
لَوْتَغْفِلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ
وَأَمْتَعْنُكُمْ فِيمَلُونَ عَلَيْكُمْ مَيْلَةً
وَاحِدَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ
بِكُمْ أَذْيَى مِنْ مَطْرِأً أَوْ كُنْتُمْ مَرْضَى
أَنْ تَضَعُوا أَسْلِحَتِكُمْ وَخُذُوا
حِذْرَكُمْ إِنَّ اللَّهَ أَعْدَ لِلْكَفَرِينَ عَذَابًا
مُهِينًا
١١٦

فَإِذَا قَصَيْتُمُ الصَّلَاةَ فَإِذَا كُرُوا
اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَعَدَ أَوْ عَلَى جُنُوبِكُمْ
فَإِذَا أَطْمَأْنَتُمْ فَأَقِمُوا الصَّلَاةَ إِنَّ
الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كَتِبَتْ
مَوْقُوتًا
١٢٣

104. Na di Kano pulokha sa gi-i kambabanoga ko pagtao (o ridowai Niyo): Ka o makathatalogudam Kano, na Mata-an! A siran na Makathatalogudam sa lagid o Kapakathatalogudam Iyo; go Kha-arap Iyo ko Allah, so di iran kha-arap. Na aya butad o Allah na Mata-o, a Maongangun.

105. Mata-an! A Sukami na Initoron Ami Ruka (Ya Muhammad) so Kitab a (Miyakapayag ko) Bunar, ka-an Ka Mikokom ko manga Manosiya, so Piyakikunal Ruka o Allah: Na o ba Ka mabaloi a manandig ko Mamakadodorata;

106. Go Panguni Ka sa Ma-ap ko Allah; Mata-an! A so Allah na aya butad Iyan na Manapi, a Makalimo-on.

107. Go di Ka Pakipuphapawala sa linding ko siran a Pundoratun niran so manga ginawa iran; Mata-an! A so Allah na di Niyen khabaya-an so tao a aya butad iyan na Makadodorata a Baradosa;

108. Puphanguma siran ko manga Manosiya, na di siran Phaguma ko Allah, a Sukaniyan na katawan Niyen siran gowani a gi-i ran mbabasagawi-inan Magantangan, so di Phakasowat a Katharo: Na so Allah na tatap a so gi-i ran Nggolaola-an na katawan Niyen.

وَلَا تَهْنُوا فِي أَبْغَاءِ الْقَوْمِ إِن تَكُونُوا
تَالَّذِينَ فَإِنَّهُمْ يَأْمُرُونَ كَمَا
تَأْمُرُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا
يَرْجُونَ وَكَانَ اللَّهُ عَلَيْهِ حِكْمَةً

إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ
بَيْنَ النَّاسِ إِنَّا أَرَنَاكَ اللَّهَ وَلَا تَكُنْ
لِّلْخَائِبِينَ خَصِيمًا

وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا
رَّحِيمًا

وَلَا جُنَاحَ لِلنَّاسِ إِنْ يَخْتَلُونَ
أَنفُسُهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ
خَوَافِرًا أَيْمَانًا

يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يُسْتَخْفُونَ
مِنَ اللَّهِ وَهُوَ مَعَهُمْ إِذَا يُبَشِّرُونَ مَا لَا
يَرْضَى مِنَ الْقَوْلِ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ
مُحِيطًا

109. Ah! Na sukano wai na Miyakiphapawala kano sa linding kirian si-i ko Kaoyagoyag ko Doniya; na antawa-onon i Makapawal ko Allah sa linding kirian ko Alongan a Qiyamah, ba-adun a tao a khabaloi a Khasarigan niran?

110. Na sa tao a Makanggolaola sa Marata o di na ma-aniyaya niyan a ginawa niyan oriyan niyan na Manguni sa Ma-ap ko Allah, na Khato-on niyan so Allah a Manapi, a Makalimo-on.

111. Na sa tao a Nggalubuk sa Dosa. Na aya dun a gi-i niyan Minggalubuk sa Dosa na so ginawa niyan: Katatap a so Allah na Mata-o, a Maongangun.

112. Na sa tao a Nggalubuk sa Kasala-an o di na Dosa oriyan niyan na idi-il iyan noto ko di sala, na Sabunar a miyaka-awid sa Tumpo go Dosa a Mapayag.

113. Na o da so Gagao Ruka o Allah go so Limo Iyan, na Mata-an a Piyagungutan o salompok kirian a Kandadaga iran Ruka. Na da-a Khadadag iran a rowar ko manga ginawa iran, go da-a Khibinasa iran Ruka a maito bo. Na Piyakatoron Ruka o Allah so Kitab go so Ongangun go Inindao Niyan Ruka so Dingka katawan: Ka aya butad o Gagao Ruka o Allah na Mala.

هَتَأْتُمْ هَؤُلَاءِ جَنَدْلُمْ عَنْهُمْ فِي
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَمَنْ يُجَدِّلُ اللَّهَ
عَنْهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ أَمْ مَنْ يَكُونُ
عَلَيْهِمْ وَكَيْلًا

وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ
يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا
رَّحِيمًا

وَمَنْ يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُهُ عَلَى
نَفْسِهِ وَكَانَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا حَكِيمًا

وَمَنْ يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ إِثْمًا ثَمَرِيهِ
بِرِيعًا فَقَدْ أَحْتَمَ بِهِتَنَّا وَإِثْمًا
مُّبِينًا

وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ
لَهُمْتَ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ أَنْ
يُضْلِلُوكَ وَمَا يُضْلِلُونَ إِلَّا آنفُهُمْ
وَمَا يَصْرُونَكَ مِنْ شَيْءٍ وَأَنْزَلَ اللَّهُ
عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
وَعَلَمَكَ مَا لَمْ تَكُنْ تَعْلَمُ وَكَانَ
فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا

114. Da-a Mapiya a matatago ko madakul ko Bitiyara iran: Inonta sa tao a Somiyogo sa Kashaduka o di na Adat a Mapiya o di na so Kaputhanora ko manga Manosiya: Na sa dun sa Nggolaola ro-o, sa singan-in ko manga Kasosowat o Allah, na Mbugan Nami dun sa Balas a Mala.

115. Na sa dun sa Sorangun niyan so Rasul ko oriyan o Kiyapayagan o Torowan, go Komudug sa salak ao ko okit o Miyamaratiyya, na Paka-antapun Nami Sukaniyan ko inantapan niyan, go Pakasoludun Nami sukaniyan ko Naraka Jahannam,-a Mikharatarata a khabolosan!

116. Mata-an! A so Allah na di Niyan Punapin so Kapakisakoto wi Ron; na Punapin Niyan so salakao ro-o si-i ko tao a kabaya Iyan: Na sa dun sa tao a Pakisakotowan niyan so Allah, na Sabunar a Miadadag sa Kadadag a mawatan.

117. Da ko Pushimba-an nirana salakao ko Allah, inonta na manga Babai (A Barahala): Go da ko Pushimba-an nirana inonta na Shaitan a gi-i mbinasa!

118. Pimorka-an sukaniyan o Allah, na Pitharo iran: A Mata-an a khowa ko dun ko manga Oripun Ka sa Kipantag a Mapupunto;

﴿لَا خَيْرٌ فِي كَثِيرٍ مِّنْ تَجْوِهِمْ
إِلَّا مَنْ أَمْرٌ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ
أَوْ إِصْلَاحٌ بَيْنَ النَّاسِ وَمَنْ يَفْعَلْ
ذَلِكَ أَبْتِغَاهُ مَرْضَاتُ اللَّهِ فَسَوْفَ
تُؤْتَهُ أَجْرًا أَعْظَمُّ بِمَا
﴾

وَمَنْ يُشَاقِقُ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا نَبَيَّنَ
لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَبَعَ عَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ
نُوَلَّهُ مَا تَوَلَّ وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ
وَسَاءَتْ مَصِيرًا
﴾

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرِكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا
دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكَ
بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا
﴾

إِنْ يَدْعُونَكَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا إِنَّهَا
وَإِنْ يَدْعُونَكَ إِلَّا شَيْطَانًا
مَرِيدًا
﴾

لَعْنَهُ اللَّهُ وَقَاتَ لَأَنَّهُ ذَنَبٌ
مِّنْ عَبْرَادَكَ نَصِيبًا مَفْرُوضًا
﴾

119. Go Mata-an ka Dadagun ko siran ndun, go igudi akun ndun ko manga poso iran so ribat; go Sogo-on ko siran ndun na pamotolun niyan ndun so manga Tangila o manga Ayam, go Sogo-on ko siran ndun na Pamagalinun nirana ndun so manga Ka-adun o Allah. Na sa dun sa tao a kowa-an niyan so Shaitan a Panarigan a salakao ko Allah, na Sabunar a Miyalogi sa Kalogi a Mapayag.

120. Pumbungan niyan siran sa pasad, go ipunggudi iran ko manga poso iran so ribat; na da-a ipumbugai kirana Pasad o Shaitan a rowar sa limpangan.

121. Siran man na Darpa iran so Naraka Jahannam, go da-a Khaton nirana a Milidason.

122. Na so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya,-na Phakasoludun Nami siran ndun ko manga Sorga, a Puphamangondas ko kababa-an niyan so manga Lawasaig,- kakal siran ro-o sa dayon sa dayon. Diyandi o Allah a di Pundorat, na ba-adun a Makalawan a Bunar ko Allah sa Katharo?

123. Kuna a ba si-i ko manga ongaya iyo, go kuna a ba si-i ko manga ongaya o adun a Kitab iyan: Ka sadun sa Nggalubuk sa Marata, na imbadalon. Go da-a mato-on niyan a salakao ko Allah a Panarigan, go Tabanga.

وَلَا أُضْلِنَّهُمْ وَلَا يُمْنِيَّهُمْ وَلَا أُمْرِنَّهُمْ
فَلَيَبْتَكِنَ مَنْ هَذَا بِالْأَنْعَمِ
وَلَا أُمْرِنَّهُمْ فَلَيَغِيرُ خَلْقَ اللَّهِ
وَمَنْ يَتَعَذَّرُ الشَّيْطَانُ وَلَيَأْمِنَ
دُونَ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ حُسْرَانًا
مُّبِينًا

يَعِدُهُمْ وَيُمْنِيَّهُمْ وَمَا يَعِدُهُمْ
الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا

أُولَئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَلَا يَجِدُونَ
عَنْهَا مَحِيصًا

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ سَكُنْدَ خَلَهُمْ جَنَّتِ
تَجْزِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَرُ خَلِيلِينَ
فِيهَا أَبْدًا وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا وَمَنْ أَصْدَقُ
مِنَ اللَّهِ قِيلًا

لَيَسْ بِإِيمَانِكُمْ وَلَا أَمَانَةِ أَهْلِ
الْكِتَابِ مَنْ يَعْمَلُ سُوءًا يُجْزَ
يْهُ وَلَا يَجِدُ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيَا
وَلَا نَصِيرًا

124. Na sa tao a Nggalubuk ko manga Pipiya,- Mama o di na Babai- a sukanian na Mapaparatiyaya, na siran man i Phamakasolud ko Sorga, go da-a Masalimbot kiran a ishan bo o puso o od a Qormah.

125. Na ba-adun a tao a Makalawan sa Kapiya i okit ko Kapaginutao ko tao a ini Shalimbotawan niyan a ginawa niyan si-i ko Allah, a sukanian na Phipiyapiya, go kidugiyani so okit o Ibrahim a tomataliyadok ko Bunar? Na Kinowa o Allah so Ibrahim a Bolayoka.

126. Na ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa: Ka aya butad o Allah na katawan Niyan so langowan taman.

127. Na Pakiphagosai ran Ruka so Makapantag ko manga Babai Tharowangka: A so Allah na Puphagosa-in Niyan Rukano so Makapantag kiran: Go so Kapuphangadi-an Rukano ko Kitab, Makapantag ko manga ilo ko manga Babai a siran na di Niyo kiran imbugai so Miyatangkud a ruk iran, go Pukababaya aniyoso kapangaroma-a niyo kiran, Go so manga lolobai ko manga Wata: Go so Kathandingana Niyo ko manga ilo sa Kapaginontolan. Na sa dun sa Manggolaola Niyo a Mapiya, na Mataan! A so Allah na tatap a katawan Niyan noto.

وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الْفَحْلَحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ
تَقِيرًا

وَمَنْ أَحْسَنْ دِيَنًا مِنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ
إِلَهٌ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَأَتَبَعَ مِلَّةً إِبْرَاهِيمَ
حَنِيفًا وَأَخْذَ اللَّهَ إِبْرَاهِيمَ حَبِيلًا

وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطًا

وَسَتَقْتُلُنَّكَ فِي النِّسَاءِ قُلَّ اللَّهُ
يُقْتَيِّكُمْ فِيهِنَّ وَمَا يُشْتَأْنِي
عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي يَتَمَّ
النِّسَاءُ الَّتِي لَا تُؤْتُونَهُنَّ مَا كُنْبَ
لَهُنَّ وَرَغْبُونَ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ
وَالْمُسْتَضْعِفِينَ مِنَ الْوَلَدَنِ
وَأَنْ تَقْوُمُوا لِلِّيَتَمَّيْ بِالْقُسْطِ وَمَا
تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِ
عَلِيمًا

128. Na amai ka adun a Babai a inikawan niyan ko Karoma niyan so Karupo iron o di na so kari-mung iyan, na da-a Dosa iran o mba-al siran sa Pasad ko katatanor; na so Kaphasada i tomo (a di so Kambulag); ka Wara-an o manga ginawa so kala-a inam a sarta a Kaligut. Na amai ka Phiyapiya kano go Mananggila kano, na Mata-an! A so Allah na tatap a so gi-i niyo Nggolaola-an na Kaip Iyan.

129. Na di niyo dun Magaga i ba niyo Mapakathimbang so manga Karoma Niyo, apiya i Kapanagon-taman Niyo: Na di Kano Pushoramig sa tanto a Kashoramig, sa indarainon Niyo so Karoma Niyo sa lagid o ma-a alangalang. Na o Phapasada kano, go Mananggila kano, na Mata-an! A so Allah na aya butad Iyan na Manapi, a Makalimo-on.

130. Na amai ka Mbulag siran, na mbungan o Allah so oman i isa kiran ko Kakawasa-an Niyan: Ka aya butad o Allah na Maginawa, a Maongangun.

131. Na ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go shisi-i ko Lopa. Na Sabunsabunar a ini Sogo Ami ko siran a bigan ko Kitab ko Miya-on a Niyo, a go sukano a Onoti Niyo so Allah. Na o di Kano Paratiyya, na Mata-an! A ruk o Allah

وَإِنْ أَمْرَأً هُوَ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوذًا
أَوْ إِغْرِيَاضًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ
يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلحًا وَالصُّلُحُ حِلٌّ
وَأَخْضَرَتْ الْأَنْفُسُ الشَّجَرَةُ وَإِنْ
تُحْسِنُوا وَتَنْقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ
بِمَا تَعْمَلُونَ حَسِيرًا

وَلَنْ تَسْتَطِعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ
الْإِنْسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمْلِئُوا
كُلَّ الْمَيْلِ فَتَذَرُّوهَا كَالْمُعَلَّقَةِ
وَإِنْ تُصْلِحُوهُمْ وَتَنْقُوهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ
كَانَ عَفُورًا رَّحِيمًا

وَإِنْ يَنْفَرِقَا يُعِنَ اللَّهُ كُلَّا مِنْ
سَعْيِهِ وَكَانَ اللَّهُ وَسِعًا حَكِيمًا

وَلَلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
وَلَقَدْ وَصَّلَنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ بِ
قِبْلَتِهِمْ وَإِنَّا كُمْ أَنَّا تَنْقُوا اللَّهُ وَإِنْ
تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي

أَلْأَرْضَ وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا ﴿١٣﴾

so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa, go aya butad o Allah na da-a Mapushinganin Niyan, a Puphodin.

132. Go ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit go so shisi-i ko Lopa, go Kiyasana-an so Allah a Sasari-gan.

133. O Kabaya Iyan, na Khailang kano Niyan, Hai manga Manosiya! Go Phaka-adun sa manga salakao; ka aya butad o Allah na Khagaga Niyan noto.

134. Na sa tao a aya kabaya iyan na so Balas sa Doniya, na si-i ko Allah so Balas sa Doniya a go sa Akhirat: Ka aya butad o Allah na Puphakanug, a Puphakailai.

135. Hai so Miyamaratiyaya! mbaloi Kano a Khipamamayandug ko Kapaginontolan, a manga saksi Makapantag ko Allah, apiya pun si-i Phakatana ko manga Ginawa Niyo, o di na so Mbala a Lokus, go so manga Dadasug, amai ka (so Pushaksi-an na) Kawasa o di na Miskin: Na so Allah i mona sa dowa oto. Na di Niyo Pagonoti so kabaya a ribat, ka Makasilai Kano, na amai ka Pamingigun Niyo o di na munda Kano, na Mata-an! A so Allah na tatap a so gi-i Niyo Ngo-laola-an na Kaip Iyan.

136. Hai so Miyamaratiyaya! Paratiyaya-a Niyo so Allah go so

وَلَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ﴿١٤﴾

وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿١٥﴾

إِنِّي شَايِئُ دِهْبَاتٍ كُمْ أَيْهَا النَّاسُ
وَيَأْتِيَتِ بِتَاحِرَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ ذَلِكَ
قَدِيرًا ﴿١٦﴾

مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ
ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَكَانَ اللَّهُ
سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿١٧﴾

* يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُنُوا فَوَّهِمْنَ
بِالْقُسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ وَلَوْلَعَلَّ أَنْفُسَكُمْ
أُولَئِكَ الَّذِينَ وَالْأَقْرَبُونَ إِنِّي كُنْ عَنِّيَّا
أَوْ فَقِيرًا فَاللَّهُ أَوْلَىٰ بِهِمَا فَلَا تَشْبِعُو
الْهُوَى أَنْ تَعْدُ لَوْأَ وَإِنْ تَلُوْأَ
أَوْ تَعْرُضُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ

حَمِيدًا ﴿١٨﴾

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِمْنَانًا بِاللَّهِ

Sogo Iyan, go so Kitab a so Initoron Niyan ko Sogo Iyan go so Kitab a so Initoron Niyan gowani. Na sa dun sa di Maratiyaya ko Allah, go so manga Malaikat Iyan, go so manga Kitab Iyan, go so manga Sogo Iyan, go so Alongan a Maori, na Sabunar a Miyadadag sa Kada-dag a Mawatan.

137. Mata-an! A so Miyamaratiyaya, oriyan niyan na Miyamangongkir, oriyan niyan na Miyamaratiyaya, oriyan niyan na Miyamangongkir, oriyan niyan na Piyakaoshor iran so Kaongkir,-na di Patot ko Allah i ba Niyan siran Napi-i go ba Niyan siran Nggonana-owa sa lalan.

138. Puphanotholangka ko manga Monapik a Mata-an! A adun a bagiyan nirana siksa a Malipudus;-

139. A siran na Pukhowa-an nirana so da Pamaratiyaya a manga Panarigan a inilubi ran ko Miyamaratiyaya: Ba iran Pushinganina si-i kiran noto so Munang? Na Mata-an! A so Munang na ruk o Allah langon.

140. Na Sabunar a Initoron Niyan rukano ko Kitab, a amai ka Manug iyo so manga Ayat o Allah a Phagongkirun Sukaniyan go gi-i Shomanun, na di Kano Pagontod ko obai ran taman sa di siran to-mupas ko Bitiyara a salakao ruka-

وَرَسُولِهِ وَالْكِتَبِ الَّذِي نَزَّلَ
عَلَى رَسُولِهِ وَالْكِتَبِ الَّذِي
أَنْزَلَ مِنْ قَبْلِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِاللَّهِ
وَمَا أَتَيْتَهُ وَكُنْتَهُ وَرُسُلِهِ وَآلَيْهِ
الْآخِرَةِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ آمَنُوا
ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ آزَدُوا كُفْرًا لَّذِي كَفَرُوا
لِيغْفِرَ لَهُمْ وَلَا يَغْفِرُ لَهُمْ سَيِّلًا

بَشِّرِ الْمُتَنَزَّقِينَ بِأَنَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

الَّذِينَ يَنْجُدُونَ الْكَافِرِينَ أَوْ لِيَأَمِنَ
دُونَ الْمُؤْمِنِينَ أَبْيَنُونَ عِنْهُمْ
الْعِزَّةُ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا

وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَبِ أَنِ اذَا
سَيِّئْتُمْ مَا يَعْلَمُ اللَّهُ يُعْلَمُ بِهَا وَمُسْتَهْرِئْ بِهَا
فَلَا نَعْذِلُ أَعْمَالَهُمْ حَتَّى يَحْمُصُوا فِي
حَدِيثٍ غَيْرِهِ إِنَّمَا أَذَّمَهُمْ إِنَّ اللَّهَ

جَامِعُ الْمُتَّقِينَ وَالْكَفَّارِ فِي جَهَنَّمَ
جَيْعَانًا

الَّذِينَ يَرَبَصُونَ بِكُمْ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ
مِّنَ اللَّهِ قَاتُلُوا أَلَّا تَكُنْ مَعَكُمْ وَإِنْ
كَانَ لِلْكَفَّارِ نَصِيبٌ فَأَلُو أَلَّا
نَسْتَحِوذُ عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعُكُمْ مِّنَ
الْمُؤْمِنِينَ فَاللَّهُ يَخْكُمْ بَيْنَ كُمْ يَوْمٍ
الْأَقِيمَةِ وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَفَّارِ عَلَى
الْمُؤْمِنِينَ سَيِّلًا

إِنَّ الْمُتَّقِينَ يُحَدِّثُونَ اللَّهَ وَهُوَ
خَدِّعُهُمْ وَإِذَا قَاتُلُوا إِلَى الصلوةِ
قَامُوا كُسَالَىٰ يُرَاءُونَ النَّاسَ وَلَا
يَدْرُكُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا

مُدَبَّدِينَ بَيْنَ ذَلِكَ لَا إِلَى هَنْوَلَاءِ وَلَا
إِلَى هَنْوَلَاءِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَلَنْ يَهْدِهِ
سَيِّلًا

niyan: Mata-an! A sukano na sa maoto na ishan niran. Mata-an! A so Allah na Thimo-on Niyan so manga Monapik go so manga Kapir- si-i ko Naraka Jahannam langan:-

141. Siran na dadara-an Kano iran: Na o adun a Mambagiyayan Niyo a Da-ag a pho-on ko Allah, na Tharo-on niran: A ba kami Niyo di manga pud?- Na o adun a mambagiyayan o da Pamaratiyaya a Kapakataban, na Tharo-on niran: A ba ami Sukano da Mapakapugus, go ba ami Sukano da Malinding ko Miyamaratiyaya? Na so Allah na Khokomun kano Niyan ko Alongan A Qiyamah. Na da dun a isunggai o Allah ko da Pamaratiyaya ko Miyamaratiyaya a okit.

142. Mata-an! A so manga Monapik- na Pulimpangun niran so Allah, a Sukaniyan i Mbadal ko Limpangan niran: Igira-a Tominindug siran ko Sambayang, na Tomindug siran a Khibobokulun, Maki-ilaila-in siran ko manga Mansosiya, sa di iran Tataduman so Allah inonta so maito;

143. Ma-a alangalang siran ko pagulutan noto- da siran ko sira-naya (a Miyamaratiyaya) go da siran ko siran noto (a manga Kapir). Na sa dun sa Dadagun o Allah,- na Dingka dun mito-on sa lalan.

144. Hai so Miyamaratiyaya! Di Niyo khowa-a so da Pamaratiyaya a manga Panarigan a ilubi niyo ko Miyamaratiyaya: Ba niyo kabaya a sunggayan niyo so Allah sa Karina rukano a Mapayag?

يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَنْخُذُوا
الْكُفَّارِنَ أَوْ لِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ
أَتَرِيدُونَ أَنْ يَجْعَلُوا اللَّهَ عَلَيْكُمْ
سُلْطَانًا مُّبِينًا

145. Mata-an! A so manga Mon-apik na si-i ko Darpa a Pithamanan a mababa ko Naraka: Go Dingka siran ndun Mito-on sa Phanana-bang:-

إِنَّ الْمُتَقْفِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنْ
النَّارِ وَلَنْ يَحْدَلَ لَهُمْ نَصِيرًا

146. Inonta so siran a Mithataobat, go Miphipiyyapiya, go kipitan niran so (Kitab o) Allah, go Tiyolabos iran so okit iran ko Kapaginutao a ruk o Allah: Na siran man i pud o Miyamaratiyaya. Na mbugan ndun o Allah so Miyamaratiyaya sa Balas a Mala.

إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا
وَاعْتَصَمُوا بِاللَّهِ وَأَخْلَصُوا دِينَهُمْ لِهِ
فَأُولَئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ وَسَوْفَ
يُؤْتَ إِلَهُمْ الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا

147. Di Punggolaola-an o Allah i ba Kano Niyan siksa-a, o Panalamat Kano go Maratiyaya Kano: Ka aya butad o Allah na Masalamatun, a Mata-o.

مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَدَّا إِلَيْكُمْ
إِنْ شَكَرْتُمْ وَإِمْنَشْتُمْ وَكَانَ اللَّهُ
شَاكِرًا عَلَيْمًا

148. Di Khabaya-an o Allah so kipakatanogun ko Marata a Katharo, inonta so tao a Kiyasa-limbotan; ka aya butad o Allah na Puphakanug, a Mata-o.

لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهَرُ بِالسُّوءِ مِنْ
الْقَوْلِ إِلَّا مَنْ ظَلِمَ وَكَانَ اللَّهُ سَيِّعًا
عَلَيْمًا

149. O payaga Niyo so Mapiya o di na paguma-an Niyo sukaniyan o di na Muma-ap Kano ko Marata, na Mata-an! A so Allah na aya butad Iyan na Mama-apun, a Phakagaga.

إِنْ ثُبُدوْا خَيْرًا أَوْ تُخْفُوهُ أَوْ تَغْفِلُوا عَنْ
سُوءٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُواْ قَدِيرًا

150. Mata-an! A so da Pamaratiyaya ko Allah go so manga Sogo Iyan, go kabaya iran a Pakambida-an niran so Allah go so manga Sogo Iyan, go gi-i ran Tharo-on: A Paratiyaya-an nami so saba-ad go o Ongkirun nami so saba-ad: Go kabaya iran a Makamba-al siran ko Pagulutan noto sa okit,-

151. Siran man na siran so da Pamaratiyaya a titho; na Pithiyagar-an Nami so da Pamaratiyaya sa siksa a Phakahina.

152. Na so Miyamaratiyaya ko Allah go so manga Sogo Iyan go da-a inibida iran a isa bo ko siran noto (a manga Rasul), na siran man na imbugai Niyan kiran ndun so manga Balas kiran: Ka aya butad o Allah na Manapi, a Makalaimo-on.

153. Phangunin Ruka (Ya Muhammad) o Tiyorongan ko Kitab a Pakatorongan Ka siran sa Kitab a pho-on ko Langit: Na Sabunar a Piyanguni ran ko Musa so Mala a di guyoto, sa Pitharo iran: A Pakilain Ka rukami so Allah sa Mapayag, na Piyolang siran o Luthi sabap ko Kiyandarowaka iran. Oriyan niyan na kinowa iran so Sapi (a katohanan) ko oriyan o Kiyapakatalingoma kiran o manga Rarayag a Karina; na Pima-ap Ami kiran noto; go bigan Nami so Musa sa Karina a Marayag.

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَيُرِيدُونَ أَنْ يُفْرِقُوا بَيْنَ اللَّهِ
وَرَسُولِهِ، وَيَقُولُونَ تُؤْمِنُ بِعَصِّ
وَكَثَرُ بِعَصِّ وَيُرِيدُونَ أَنْ
يَتَخَذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سِيِّلًا

أُولَئِكَ هُمُ الْكُفَّارُ حَقًا وَأَعْتَدْنَا
لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِمَّا

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ، وَلَمْ يُفْرِقُوا
بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ أُولَئِكَ سَوْفَ
يُؤْتَيْهِمْ أَجُورَهُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَفُورًا
رَحِيمًا

يَسْأَلُكَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَنْ تُنَزِّلَ عَلَيْهِمْ
كِتَابًا مِنَ السَّمَاءِ فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَى
أَكْبَرُهُمْ مِنْ ذَلِكَ فَقَالُوا أَرِنَا اللَّهَ جَهَنَّمَ
فَأَخَذَهُمْ أَصْنَعَةً بِظُلْمِهِمْ ثُمَّ
أَخْدُو أَلْوَجَلَ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمْ
أَبْيَنْتُ فَعَفَوْنَاعَنْ ذَلِكَ وَأَتَيْنَا مُوسَى
سُلْطَانًا مُسِيْلًا

154. Go ini Poro Ami ko Kaporowan niran so Palao sabap ko Kinindiyandi-in kiran; go Pitharo Ami kiran: A solud kano ko Pinto (o Baital Muqaddas) sa Pangangalimbaba-an kano; go Pitharo Ami kiran: A di kano Phumalawani ko Alongan a Sapto. Na kominowa Kami kiran sa diyandi a Mapunud.

وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ الظُّرُورَ بِمِثْقَلِهِمْ وَقُلْنَا
لَهُمْ أَذْكُرُوا الْبَابَ سِجْدًا وَقُلْنَا لَهُمْ
لَا تَعْدُوا فِي السَّبَّتِ وَأَخْذَنَا مِنْهُمْ مِثْقَلًا
غَلِيلًا

155. Na (Pimorka-an Nami siran) sabap ko Kiyabarungkasa iran ko diyandi iran; go so Kiyaongkira iran ko manga Ayat o Allah; go so Kiyabonowa iran ko manga Nabi sa di ontol; go so Kiyatharowa iran: Sa so manga poso ami na Mapupuno;- kuna, ka Piyatri o Allah sukaniany sabap ko Kiya-ongkir iran, ka da-a Mapaparatiyaya kiran a rowar ko maito;-

فِيمَا نَقْضَيْهِمْ مِثْقَلَهُمْ وَكُفَّرُهُمْ بِثَائِتَ
اللَّهُ وَقُلْنِهِمْ الْأَنْبِيَاءَ بِغَيْرِ حِقٍّ وَقُولِهِمْ
قُلُوبُنَا غُلْفٌ بِلْ طَبْعَ اللَّهِ عَلَيْهَا بِكُفَّرِهِمْ
فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا

156. Go sabap ko Kiya-ongkir iran; go so Kiyatharowa iran ko Maryam ko tumpo a Mala;

وَيُكُفَّرُهُمْ وَقُولِهِمْ عَلَى مَرِيمَ مُهَتَّنًا
عَظِيمًا

157. Go so Katharo iran: Sa Mata-an! A Miyapatai ami so Al-Masih Isa a Wata o Maryam, a sogo o Allah;- a da iran Mapatai, go da iran Masola Sukaniyan, ogaid na Piyakalingo siran, na Mata-an! A siran a da-on Pagayonayon na miyatago siran ndun ko Angangan Rukaniyan, da-a katawi ran non a rowar sa Kaonot sa arangan, ka Mata-tangkud a da iran Mabono Sukaniyan:-

وَقُولِهِمْ إِنَّا قَاتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ
مَرِيمَ رَسُولَ اللَّهِ وَمَا قَاتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ
وَلَذِكْرِنَ شَيْهَةَ هُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ أَخْلَفُوا فِيهِ
لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا أَنْبَاعَ
الْأَطْنَانِ وَمَا قَاتَلُوهُ يَقِيْنًا

158. Kuna, ka ini Poro Sukaniyan o Allah si-i ko Hadapan Niyan; ka aya butad o Allah na Mabagur, a Maongangun;-

بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا
حَكِيمًا

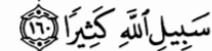
159. Go da (a isa bo) ko Tiyoranon ko Kitab a ba-on ndi Paratiyaya ko da Niyan pun Kapatai; go sa Alongan a Qiyamah na mabaloi kiran a Saksi;-

وَإِنْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا يَرْمَأُنَّ بِهِ
قَبْلَ مَوْلَاهُ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ
شَهِيدًا

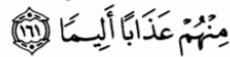
160. Na sabap ko da Kapaginontolan o siran a manga Yahodi na Kiyaram Ami kiran so manga Pipiya a Kiyalal kiran;- go sabap ko Kiyapangalang iran ko lalan o Allah sa Madakul;-

فَيُظْلَمُ مِنَ الَّذِينَ هَادُوا حَرَمَ مِنْ أَعْلَامِهِمْ
طَبِيبَتِ أَجْلَتْ لَهُمْ وَبِصَدَّهُمْ عَنْ
سَبِيلِ اللَّهِ كَثِيرًا

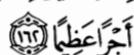
161. Go so Kapuphakaya iran ko Kapuriba, a Sabunar a ini Sapar kiran noto; go so Kaphagaraba iran ko manga Tamok o manga Manosiya sa di ontol;- na Pithiyagaran Nami so da kiran Pamaratiyaya sa siksa a Malipudus.

وَأَخْذِهِمْ أَلْرِبَا وَقَدْ يُهُوَّعَهُ وَأَكْلُوهُمْ
أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَطْلِ وَأَعْدَنَاهُنَّ لِلْكُفَّارِينَ
مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

162. Ogaid na so Mithatakna ko Kata-o a pud kiran, go so Miyamaratiyaya, na Paparatiyaya-an nirana so (Kitab a) Initoron Ruka (Ya Muhammad) go so Initoron ko Miya-onsa an Ka: Go Ipuphamayan-dug iran so Sambyang go Puthona-in nirana so Zakat go Paparatiyaya-an nirana so Allah go so Alongan a Maori: Na siran man na Mbugan Nami siran ndun sa Balas a Mala.

لَذِكْرِ الرَّسُولِ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ
وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ مَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ وَمَا
أَنْزَلَ مِنْ قَبْلِكَ وَالْمُقْيِمُونَ الصَّلَاةَ
وَالْمُؤْمِنُونَ أَنَّكَوَةَ وَالْمُؤْمِنُونَ
بِاللَّهِ وَآتَيْتُمُ الْأُخْرَ أُولَئِكَ سَنُوتِهِمْ
أَجْرًا عَظِيمًا

163. Mata-an! A Sukami na Inilahaman Nami Suka (Ya Muhammad), sa lagid o Kiyailahami Ami ko Nuh go so manga Nabi ko Miyoriyan Niyan: Go Inilahaman Nami so Ibrahim, go so Ismail, go so Ishaq, go so Yaqoub, go so Mbwata-an Niyan, go so Isa, go so Ayyub, go so Yunus, go so Haroun, go so Sulaiman, go inibugai Ami ko Dawood so Zaboor.

164. Go (Somiyogo Kami sa) manga Sogo a andang a Miyapanothol Ami Siran Ruka gowani; go manga Sogo a da-a Mi Siran Ruka Mapanothol;- na Inimbitiyara-i o Allah so Musa sa Samporna a Kambitiyara-i;-

165. Manga Sogo a Puphamanothol sa Mapiya go Puphamakaiktiyar, ka-an nda-a khabaloi a Daowa omanga Manosiya, si-i ko Allah, ko oriyan o manga Sogo: Kaaya butad o Allah na Mabagur, a Maongangun.

166. Ogaid na so Allah na Shasaksi-an Niyan so Initordon Niyan Ruka (Ya Muhammad) a Initordon Niyan si-i ko Kata-o Niyan go so manga Malaikat na Shasaksi-an Nirian: Na Khasana-an so Allah a Saksi.

167. Mata-an! A so da Pamaratiyaya go Miyangalang siran ko laian o Allah, Na Sabunar a

إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَىٰ
نُوحٍ وَالنَّبِيِّنَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰكَ
إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ
وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ وَعِيسَىٰ
وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَهَرُونَ وَسُلَيْمَانَ
وَإِمَامَتِنَا دَاؤُدَّ زَبُورًا ﴿٣﴾

وَرَسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِنْ قَبْلٍ
وَرَسُلًا لَمْ نَقْصُصْنَاهُمْ عَلَيْكَ وَكَلَّمَ
الَّهُمَّ مُوسَىٰ تَكَلَّمِيما ﴿٣﴾

رَسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونُ
لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ
الَّهُمَّ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٣﴾

لَكِنَّ اللَّهَ يَشَهِّدُ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ
أَنْزَلَهُ بِعِلْمِهِ وَالْمَلَائِكَةُ
يَشَهِّدُونَ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ
الَّهِ قَدْ ضَلَّوْا ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿٣﴾

Miyadadag siran, sa Kadadag a Mawatan.

168. Mata-an! A so da Pamariyaya go da Pamaginontolan,-na da Mapatot ko Allah i ba Niyan siran Napi-i go ba Niyan siran Torowa sa lalan-

169. Inonta so lalan ko Naraka Jahannam, sa kakal siran non sa dayon sa dayon. Na Miyabaloi oto si-i ko Allah a malbod.

170. Hai manga Manosiya! Sabunar a Minitalingoma rukano o Sogo so Bunar a pho-on ko Kadnan niyo: Na Paratiyaya-a Niyo: Ka aya rukano Mapiya. Na o di niyo Paratiyaya-a, na Mata-an! A ruk o Allah so shisi-i ko manga Langit a go so Lopa: Ka aya butad o Allah na Mata-o, a Maongangun.

171. Hai Tiyorongan ko Kitab! Di niyo Phanongkili so Agama niyo: Go da-a Putharowa niyo Makapan-tag ko Allah a rowar ko Bunar. So Al-Masih Isa a Wata o Maryam na matag Sogo o Allah, go Katharo Iyan, na initumo Niyan ko Maryam, go Niyawa a pho-on Rukaniyan: Na Paratiyaya-a niyo so Allah go so manga Sogo Iyan. Na di Niyo Putharowa a tulo (a Tohan): Gunuki niyo: Ka aya rukano Mapiya: So Allah na aya bo Tohan a Isa Isa: Mawatan non o ba-adun a mabaloi a Wata Iyan. Ruk Iyan so shisi-i ko

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَظَلَمُوا إِنَّمَا يُكْنِي اللَّهُ
لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا يَهْدِي هُمْ طَرِيقًا

إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ حَذَّلِينَ فِيهَا أَبْدًا
وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا

يَأَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الرَّسُولُ
بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ فَإِنَّمَا يُؤْخِرُ الْكُفَّارَ
وَإِنْ تَكُفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُسْتَقْدِرِاتِ
وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلَيْهِ حِكْمَةً

يَتَأْهِلَ الْكِتَابُ لَا تَقْتُلُونَ فِي
دِينِكُمْ وَلَا تَقْتُلُوْنَ عَلَى اللَّهِ إِلَّا
الْحَقُّ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ
رَسُولُ اللَّهِ وَكَلْمَتُهُ أَقْتُلُهَا إِلَى
مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِنْهُ فَقَاتِلُوْنَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَلَا تَقْتُلُوْنَ ثُلَّةً أَنْتُهُوْ أَخْيَرُ الْكُفَّارِ
إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهٌ وَحْدَهُ سُبْحَنَهُ وَأَنَّ
يَكُونُ لَهُ وَلَدٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ
وَكَيْلًا

manga Langit go so shisi-i ko Lopa.
Na Kiyasan-an so Allah a Sasarigan.

172. Di dun iphunama o Al-Masih a kababaloj Niyan a Oripun o Allah, go di iphunama o manga Malaikat a manga dadasug: Ka sa dun sa Ipunama niyan so Kao-oripun niron o Allah go Mumaratabat,- na timo-on Niyan siran ndun si-i ko Hadapan Niyan langon.

173. Na so puman so Miyamaratiyaya go Pinggalubuk iran so manga Pipiya, na ithoman Niyan Kiran sa Tarotop so manga Balas Kiran,- go omanan Niyan Siran ko Kakaya-an Niyan: Na so puman so Minanama go Mimamaratabat, na shiksa-an Niyan siran sa siksa a Malipudus; go da-a Mato-on nirana bagiyan nirana salakao ko Allah, a Panarigan go da-a Phananabang.

174. Hai manga Manosiya! Sabunar a adun a Miyakaoma Rukano a Karina a pho-on ko Kadnan Niyo: Go Piyakatororan Nami Sukano sa Sindao a Maliwanag.

175. Na so puman so Miyamaratiyaya ko Allah, go Tikhus iran non,-na Pakasoludun Niyan siran ndun ko Limo a pho-on Rukaniyan go Kakaya-an, go Thoro-on Niyan siran si-i Rukaniyan ko lalan a Matitho.

لَنْ يَسْتَكِفَ الْمَسِيحُ أَنْ يَكُونَ
عَبْدًا لِّلَّهِ وَلَا الْمَلَائِكَةُ الْمُقْرَبُونَ
وَمَنْ يَسْتَكِفَ عَنْ عِبَادَتِهِ
وَيَسْتَكِفُ إِنْ فَسِيَّحُهُمْ إِلَيْهِ
جَمِيعًا

فَإِمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّلَوةَ حَتَّىٰ فِي وَقْتِهِمْ أُجْرُهُمْ
وَيَزِيدُهُمْ مِّنْ فَضْلِهِ وَإِمَّا الَّذِينَ
أَسْتَكَفُوا وَأَسْتَكَبُرُوا فَيُعَذَّبُهُمْ
عَذَابًا أَلِيمًا وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِّنْ
دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا

يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَنٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ
وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ تُورًا مُّبِينًا

فَإِمَّا الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ
وَأَعْصَمُوا بِهِ فَسَكِيدُ خَلُوَّهُمْ فِي
رَحْمَةِ مَنْهُ وَفَضْلِهِ وَهَدَاهُمْ إِلَيْهِ
صِرَاطًا مُّسْتَقِيمًا

176. Phaki-osai siran Ruka: (Ya Muhammad). Tharowangka: A so Allah na Phagosa-in Niyan rukano so Makapantag ko da-a Lokus Iyan go da-a Moriyatao niyan. Amai ka so Mama na Matai, a da-a Wata iran, na adun a Babai niyan na bagiyan niyan so Midiya (ko Tamok) ko Miniganat iyan: Go suka-niyan (a Mama) na Khawarisan niyan (so Kiyaganatan o Babai niyan) o da-a Wata iran: Na amai ka dowa a Babai, na bagiyan niyan so dowa ko tulo ba-ad ko Miniganat iyan: Na amai ka siran na Magari-ari a manga Mama go manga Babai, na Bagiyan o isa a Mama so lagid o kipantag o dowa a Babai. Puphakarayagun rukano o Allah, ka o ba kano Madadag. Na so Allah na so langowan taman na Katawan Niyan.

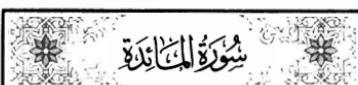
يَسْتَقْبِلُونَكَ قُلْ أَللّٰهُمَّ يَقْتِلِي كُنْ
فِي الْكَلَدَةِ إِنْ أَمْرُهُ أَهْلَكَ لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ
وَلَهُ أُخْتٌ فَلَهَا نِصْفٌ مِّثْلَكَ وَهُوَ
يَرِثُهَا إِنْ لَمْ يَكُنْ لَّهَا وَلَدٌ فَإِنْ كَانَتْ
أَشْتَتَيْنِ فَلَهُمَا الشُّتُّانُ مِمَّا تَرَكَ وَإِنْ
كَانُوا أَخْوَةً رِجَالًا وَنِسَاءً فَلَذَّ كُرْ
مٌشَلٌ حَطِطَ الْأُنْثَيْنِ يُبَيِّنُ اللّٰهُ كُنْ
أَنْ تَضْلُّوا وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

١٧٦

Surah Al-Maidah-5

Si-i ko ngaran o Allah, a Masa-linggagao, a Makalimo-on.

1. Hai so Miyamaratiyaya! Tomanun niyo so manga diyandi (a maka-o ontol). Piyakai rukano so Binatang a manga Ayam, inonta so Pukhabatiya rukano: Liyo ko piyakai niyo ko Kapanganop ko kapagi-ikram iyo: Na Mata-an! A so Allah na Ipukhokom Iyan so kabaya Iyan.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

يَعَلَّمُهُ الَّذِيْنَ آمَنُوا أَوْفُوا بِالْعُهُودَ
أَحْلَتْ لَكُمْ بِهِمَةً الْأَغْنَمَ إِلَامَاتِنَّ
عَلَيْكُمْ غَيْرُ حَلِيلِ الصَّيْدِ وَأَنْتُمْ حَرَمٌ
اللّٰهُ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ

١